

JULKAISUTOIMIKUNTA
KAARINA NIEMINEN
KIRJASTO, 3. KRS.

03

304/122
KIELIKESKUSUUTISIA
LANGUAGE CENTRE NEWS

N:o 6/1989
ELOKUU - AUGUST

RAPORTTEJA - REPORTS

Tuija Nikko - Helena Valtanen: Terveisiä kielikeskus- päiviä	1
Liisa Löfman: Kielikeskusten tulevaisuudesta	6
Rauni Ikonen - Merja Ruonakoski: Kielitiedettä 16. kerran	8
Rolf Palmberg: Språkdidaktik för 1990-talet	11
Kristina Manner: Saksan opettajien videokurssi Oriveden opistolla	12

MIELIPIDE - OPINION

Hannu Niemi: Svenska som fackspråk	15
------------------------------------	----

KIRJAKATSAUS - BOOKS BRIEFLY

Lire et prendre des notes - Abréviations et sigles	17
Finn nyelvkönyv	18
Typologie der Testaufgaben	20

TIEDOTUKSIA - INFORMATION

Seventh National Oral Skills Workshop 1989	23
Korkeakoulujen kielikeskuksen nauhoitepalvelu tiedottaa	25
Oral skills activities for students of civil, process and mechanical engineering	32
AFinLA	33
AFinLA:n julkaisu-uutelo	34
Prologos	37
ASLA Symposiet 1989	38
CAL	39
Gesellschaft für Angewandte Linguistik e.V. Christof Stählin	40
	41

ENGLISH SUMMARY	42
-----------------	----

SVENSK RESUMÉ	44
---------------	----

Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto
40100 JYVÄSKYLÄ 10

Language Centre for Finnish Universities
University of Jyväskylä
SF-40100 JYVÄSKYLÄ 10
Finland
ISSN 0358-2027

KORKEAKOULUJEN KIELIKESKUS
JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Vastaava toimittaja / Editor-in-chief: Tuija Nikko
Toimittaja / Editor, Reviews editor: Helena Valtanen

Korkeakoulujen kielikeskus
Postiosoite / Postal address: Käyntiosoite / Street address:
Seminaarinkatu 15 Tourulantie 11
40100 JYVÄSKYLÄ 40100 JYVÄSKYLÄ

Puh. / Tel. 291 211 (vaihte / switchboard)
292 880 Nikko
292 881 Puoliväli, Salo (kanslia, julkaisujen myynti)
292 882 Laihia-Kankainen
292 884 May, Valtanen
292 885 Ylönen
292 886 Kyppö (nauhoitepalvelu)
292 887 Pakkanen
292 889 Martin
292 876 Huhta
292 877 Pöyhönen
292 878 Sikanen
292 879 Helin

Ilmoitushinnat kaupallisille ilmoituksille 1989:

1/1 sivu 2 350 mk
2/3 1 750 mk
1/2 1 500 mk
1/3 1 150 mk

JYVÄSKYLÄN
YLIOPISTON
KIRJASTO
1989

RAPORTIT - REPORTS

Tuija Nikko
Helena Valtanen
Korkeakoulujen kielikeskus

TERVEISIÄ KIELIKESKUSPÄIVILTÄ

Helsingin yliopiston kielikeskus ja Korkeakoulujen kielikeskus järjestivät Helsingissä ensimmäiset kielikeskuspäivät 21. ja 22. huhtikuuta. Ohjelmassa oli opettajien esityksiä tieteellisestä kirjoittamisesta ja team teaching -tyyppiseen opetukseen liittyvistä opetuskokeiluista, vierailuluentoja, eri kielten opettajien neuvotteluja ajankohtaisista asioista sekä yhteinen keskustelu kielikeskusopetuksen tulevaisuudesta. Päiviin liittyi myös suppea kirjallisten materiaalien ja uusien videofilmien näyttely. Osallistujia oli päiville kerääntynyt satakunta ja erityisen ilahduttavaa oli se, että kaikista kielikeskuksista oli edustajia mukana.

Avauspuheenvuorojen jälkeen ehtori Liisa Kurki-Suonio kertoi team teaching -opetuksesta Tampereen yliopistossa, jossa on yhteistyössä historian laitoksen kanssa järjestetty englannin kurssi historian opiskelijoille. Samassa yhteydessä Raija Hämelin esitteli Helsingin yliopiston team teaching -kokeilun: oikeustiedettä ruotsiksi. Kahvitauon jälkeen

kertoi lehtori Tony Telford (TAY) moduliopetuksesta englannin suullisen kielitaidon opetuksessa journalistiikan opiskelijoille. Näiden kaikille yhteisten luentojen jälkeen osallistujilla oli mahdollisuus valita kolmesta samanaikaisesta estyksestä itseään kiinnostavin: Erik Geber Kouluhallituksesta kertoi suomen opetuksesta ruotsinkielisille, tohtori Hermann Kowalke Rostockin yliopistosta luennoi aiheesta "Fachtexte und Fachsprachen in studienbegleitenden Deutschunterricht" ja Martin Savior Helsingin Finnish-British Societystä esitteli Englannin koulujärjestelmän uusia kehityssuuntia.

Tony Telford

Iltapäivällä kokoontuivat eri kielten opettajat keskustelemaan ryhmissä opetusta ja oppimateriaaleja koskevista asioista sekä muista ajankohtaisista kysymyksistä. Seuraavassa on poimintoja muutamissa ryhmissä käsitellyistä asioista.

Ruotsin opettajien ryhmässä keskusteltiin aluksi materiaali- ja testausyhteistyöstä. Laajin Korkeakoulujen kielikeskuksen koordinoimista ruotsin oppimateriaalihankkeista on tänä vuonna Svenska för matematiker -projekti, joka saataneen päätökseen vuoden 1990 loppuun mennessä. Uutena hankkeena on aloitettu Svenska för kulturvetare -materiaalin laatiminen. Ryhmässä toivottiin yhteisiä ruotsin tekstinyymmärtämisen testejä ja niiden laatimisesta kiinnostuneita pyydetäänkin ottamaan yhteyttä Tuija Nikkoon. Laajaa keskustelua ryhmässä herätti pohjoismaisen yhteistyön, varsinkin Nordplus-hankkeen, huomioiminen kielikeskusten ruotsin kursseilla ja tärkeänä pidettiin opetuskokeiluja, joissa voitaisiin hyödyntää vierailevia ruotsalaisia luennoitsijoita. Helsingissä järjestetään syksyllä ruotsinkielinen ATK:n perusteiden kurssi yhdessä tietojenkäsittelyopin laitoksen kanssa ja sitä on markkinoitu opiskelijoille tilaisuutena parantaa mahdollisuuksiaan osallistua Nordplus-opiskelijavaihtoon. Yleisesti arveltiin, että kielikeskusopetusta annetaan tulevaisuudessa yhä enemmän juuri opiskelijoiden ehdoilla: eri kielten opettajat kilpailevat opiskelijoista ja tarjoavat näyttävästi

erilaisia erikoiskursseja. Erityisen ilahtuneita ruotsin opettajat olivat tietysti ruotsinkielisestä PILC-kurssista, joka alkaa syyskuun alussa ja jolle on ilmoittautunut ennätysmäärä osallistujia.

Saksan kielen opettajien ryhmässä keskusteltiin aluksi Korkeakoulujen kielikeskuksen apurahoista oppimateriaalien valmistamiseen ja ehdotettiin saksan materiaalin laatimista humanististen alojen opiskelijoille. Tarkempia suunnitelmia ryhmä ei kuitenkaan tehnyt hankkeen aloittamiseksi. Esillä ryhmässä olivat myös Rundfunk der DDR:n tuottamat radio-ohjelmat, joiden toimittajan aloitteesta kerättiin niiden sisältöä ja laatua koskevia ehdotuksia.

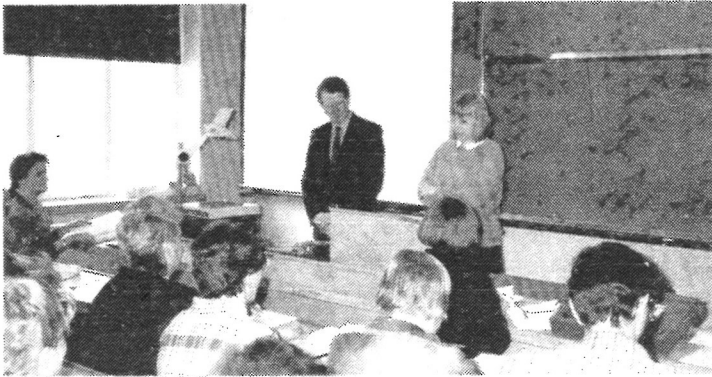
Myös englannin tekstinyymmärtämisen ryhmässä keskusteltiin aluksi materiaaliapurahoista, mutta uusia hankkeita ei tullut esille. Laajasti keskusteltiin myös kokeilumateriaaleista, joiden todettiin soveltuvan huonosti opetukseen, koska opetusryhmät ovat nykyisin pitkälle eriytettyjä. Ratkaisuksi esitettiin ns. opettajanpaketteja, joista jokainen opettaja voisi monistaa haluamansa tekstit omalle ryhmälleen. Tekstinyymmärtämisen opetuksen tulevaisuudesta keskusteltaessa tuli esille opetuksen integrointi eri muodoissa: mahdollista olisi esim. kirjoittamisen opetuksen yhdistäminen tekstinyymmärtämisen opetukseen tai englannin käyttäminen opetuskielenä, jolloin kursseille voisivat osallistua myös ulkomaalaiset opiskelijat. Team teaching -järjestelyt yhdessä suullisten kurssien opettajien kanssa voisivat myös olla mahdollisia, mutta ongelmana on suullisten ja tekstikurssien ajoittuminen eri aikaan opinnoissa. Testaamisesta syntyi myös vilkas keskustelu. Korkeakoulujen kielikeskuksen "uusimuotoiset" testit oli havaittu liian työläiksi käyttää ja korjata ja varsinkin alkukokeiksi toivottiin uusia monivalintakokeita eri aloilta.

Englannin suullisen kielitaidon ryhmässä käsiteltiin pääasiassa kielitaidon testausta. Pearl Lönnfors kertoi British Counciliin järjestämästä testauskurssista Readingissä, jolle hän oli osallistunut keväällä 1989. Jane Honka raportoi IATEFL:n kansainvälisestä konferenssista Englannissa, jonka teemana oli "English as an International Language". Lisäksi suunniteltiin Kuopiossa syksyllä (20.-22.10.1989) järjestettävää "Oral Skills Workshop"-ia, jonka aiheena on niinkään kielitaidon mittaaminen.

Suomen opettajat kokoontuivat kahdessa ryhmässä. Suomea ulkomaalaisille opettavat totesivat, että yhteistyötä ruotsinkielisten koulujen suomen opettajien kanssa kannattaa kehittää. Ryhmässä keskusteltiin myös jatkokoulutuksesta eli osallistumisesta PILC-kurssille sekä ajankohtaisista oppimateriaalikysymyksistä. Äidinkielen kirjoitusviestinnän opettajat pohtivat kokouksessaan muun muassa alansa arvostusta. Vaikka lähes kaikkien alojen yleisopintoihin kuuluu kirjoittamisen kurssseja, monet tiedekunnat pyrkivät vähentämään

opetuksen määrää tai poistamaan sen kokonaan. Opiskelijat taas usein huomaavat äidinkielen opetuksen tarpeellisuuden vasta gradu-vaiheessa, jolloin opintojen alussa opitut taidot ovat jo saattaneet unohtua.

Lauantain ensimmäinen esitys käsitteli tieteellisen kirjoittamisen opetusta kielikeskuksissa. Timo Nurmi Jyväskylän yliopistosta kertoi tieteellisestä kirjoittamisesta äidinkielellä ja Joann von Weissenbergin (JoY) esityksen aiheena oli "English Scientific Writing". Kahvitaun jälkeen dosentti Valmar Kokkota Tallinnan polyteknisestä instituutista esitteli erityisalojen kielenopetusta Neuvostoliitossa.

*Valmar Kokkota
ja Maisa Martin*

Iltapäivällä oli taas mahdollisuus valita useammasta esityksestä: tutkija Ari Huhta Korkeakoulujen kielikeskuksesta esitteli kansainvälisiä englannin kielikokeita, Peter Wagner (HY) kertoi Goethe-Instituutin järjestämistä saksan kokeista ja Jean-Paul Jastalé esitteli Ranskan opetusministeriön hyväksymän DELF-tutkinnon (Diplôme Élémentaire de Langue Française).

Kielikeskuspäivien päätteeksi keskusteltiin yhdessä kielikeskusten tulevaisuudesta. Alustajina toimivat Korkeakoulujen kielikeskuksen vt. johtaja Tuija Nikko, Tampereen kielikeskuksen johtaja Liisa Löfman sekä Turun kielikeskuksen johtaja Pirkko Lindquist. Tuija Nikko toivoi avauspuheenvuorossaan enemmän keskustelua kielikeskusopetuksen tulevaisuudesta. Yliopistot ovat suurten muutosten edessä: sekä päätösvallan lisääntyminen että kansainvälistyminen merkitsevät huomattavia uudistuksia. Kielikeskusten on uudessa tilanteessa osoitettava tarpeellisuutensa ja muututtava kehityksen mukana. Tilanteen vakiintuessa on aina olemassa vaara, että se mikä on joskus syntynyt sattumalta tai toisenlaisissa olosuhteissa muuttuu itsetarkoitukseksi, ja siksi on tärkeää osata tarkastella omaa toimintaansa kriittisesti. Tuija Nikko viittasi sanoillaan sekä paikallisiin kielikeskuksiin että Korkeakoulujen kielikeskukseen, jonka merkityksestä kielikeskusjärjestelmässä hän halusi erityisesti herättää keskustelua.

Pirkko Lindquist ja Liisa Löfman käsittelivät tulevaisuudennäkymiä yksittäisen kielikeskuksen näkökulmasta. Molemmat korostivat kielikeskuksen tärkeää roolia kansainvälistyvissä korkeakouluissa. Pirkko Lindquist tähdensi, että kielikeskuksen on pystyttävä takaamaan opiskelijoille riittävät valmiudet ulkomailla opiskeluun. Hän piti myös erittäin tärkeänä sitä, että kielikeskusten opetusohjelmassa olisi tarjolla mahdollisimman paljon harvinaisempia kieliä. Lisäksi hän painotti kielikeskusten tärkeää tehtävää ulkomaalaisten opiskelijoiden suomen opetuksessa. Liisa Löfman, jonka puheenvuoro julkaistaan tässä numerossa kokonaisuudessaan (s. 6), ehdotti omassa puheenvuorossaan mm. että kielikeskukset muuttuisivat kansainvälisyyskeskuksiksi. Alustukset herättivät niin runsaasti keskustelua, että järjestäjien varaama aika osoittautui riittämättömäksi. Keskustelun kielikeskusten roolista toivotaankin jatkuvan vilkkaana sekä kielikeskuksissa että Kielikeskusutisten palstoilla.

Kielikeskuspäivistä toivotaan toistuvaa tapahtumaa, jossa toisena järjestäjänä on Korkeakoulujen kielikeskus ja toisena jokin paikallisista kielikeskuksista. Päivien keskeisenä tarkoituksena on herättää keskustelua kielikeskusopetuksesta: mitä se on, miten se poikkeaa muusta yliopisto-opetuksesta ja miten sitä voidaan kehittää niin, että se on mahdollisimman tarkoituksenmukaista. On myös osoittautunut, että vuotuisten tutkimusseminaarien ja AFInLA:n syysseminariumin lisäksi kaivataan sellaista tilaisuutta, jossa käsitellään ensisijaisesti käytännön luokkahuonetyöskentelyä, esitellään erilaisia opetukseen liittyviä ideoita ja tarjotaan opettajille tilaisuus ajatusten ja kokemusten vaihtoon. Kielikeskuspäivistä toivotaan myös muulle kuin opetushenkilökunnalle foorumia ajatusten vaihtoon ja keskusteluun yhteisistä ongelmista. Alustavasti sovittiin että seuraavat kielikeskuspäivät järjestetään Joensuussa keväällä 1991.

Liisa Löfman
Tampereen yliopiston kielikeskus

KIELIKESKUSTEN TULEVAISUUDESTA

Kansainvälistyvässä maailmassa, jossa elämme, on useiden kielten taito luonnollinen asia. Tilanne on siis kielikeskuksille otollinen: onkohan koskaan aikaisemmin ollut näin suurta kielitaidon kysyntää?

Tämä tilanne kannattaa käyttää hyväksi. Kielikeskusten toiminnan suunnitteluun pitää juuri nyt uhrata tarpeeksi aikaa ja vaivaa, sillä tällaista tilaisuutta ei ole varaa jättää käyttämättä.

Kielikeskusten tulevaisuus pitää perustaa harkitulle suunnittelulle kaikilla eri tasoilla. Opettajat ja johtajat yhdessä voivat saada ihmeitä aikaan. Tulevaisuuden suunnittelusta ei kuitenkaan juurikaan kannata puhua, jos nykyistä toiminnan perustaa ei ole hoidettu kuntoon - siis ensiksi kuntoon tulevaisuuden perusta ja silloin tulevaisuuden suunnitelmatkin onnistuvat paremmin.

Kannattaa muistaa, että jatkuva valittaminen ei auta tilannetta laisinkaan. Valittamisen sijaan kannattaa tuoda esiin konkreettisiin tarpeisiin perustuvaa suunnittelua.

PERUSTA TULEVAISUUDELLE

- * Kielikeskuksen tehtävän oman yliopistonsa sisällä on oltava selvä ja tarkoituksenmukainen.
- * Kielikeskuksen toimintaa analysoidaan ja suunnitellaan systemaattisesti.
- * Muistetaan, että kielikeskuksen henkilökunta on tulevaisuuden kehittämissä avainasemassa: jos henkilökunta ei ole työolosuhteisiinsa tyytyväistä, on kehitystyö vaikeata.
- * Kielikeskuksen johdon on oltava akateemiselta koulutustasoltaan samalla tasolla muiden yliopiston laitosten kanssa.
- * Kielikeskuksella on oltava toimivat suhteet yliopiston muihin laitoksiin sekä hallintoon.

TULEVAISUUS: YLEISIÄ PERIAATTEITA

- * Toiminnan perusedellytysten varmistaminen: kielikeskuksen on oltava tarkoituksenmukainen osa yliopiston toimintaa.

- * Toiminnan tavoitteiden tulee olla selvillä.
- * Kielikeskuksen pitää pystyä toimimaan joustavasti ja reagoimaan nopeasti uusiin haasteisiin.
- * Tulevaisuuden kehityslinjoja pitää pystyä ennakoimaan.
- * Kielikeskuksen on säilytettävä korkea taso sekä opetuksessa että tutkimuksessa.

MITÄ PERIAATTEET KÄYTÄNNÖSSÄ MERKITSEVÄT

1. Toiminnan perustan ja tavoitteiden selvittäminen tapahtuu luontevasti tarveanalyysin avulla. Tarpeiden tutkimisen on oltava jatkuvaa dialogia kielikeskuksen ja sen toiminnan eri kohderyhmien kesken.
2. Korkean tason säilyttäminen opetustyössä edellyttää tutkimuksen tuomaa tukea ja tietoa. Tutkimuksen osuutta kielikeskusten työssä pitää voida luontevasti lisätä.
3. Opetusta kannattaa suunnata pois päin perusopetuksesta ja lisätä pitemmälle ehtineille opiskelijoille tarkoitettua opetusta: akateemisen kirjoittamisen kurseja, erikoiskurseja eri opiskelijaryhmien tarpeiden mukaan.
4. Opiskelijoille pitää tarjota enemmän vaihtoehtoja: eri kieliä, kurseja, erikoiskurseja eri opiskelijaryhmien tarpeiden mukaan.
5. Itseopiskelun mahdollisuuksia on parannettava.
6. Kielikeskuksen olisi aiheellista käyttää enemmän maksullista palvelutoimintaa: oppimateriaalia julkaistavaksi, jatkuvaa kielikoulutusta, myös yliopiston ulkopuolisille tahoille.
7. Opetuksessa käytettävä vaihtelevia menetelmiä ja hyödynnettävä mahdolliset vierailevat luennoitsijat parhaalla mahdollisella tavalla kielenopetusta ajatellen.
8. Kielen ja kulttuurin yhteenkuuluvuutta tuotava entistä enemmän esille.
9. Kansainvälisyys on oleellinen asia kielikeskukselle. Se tuo mukanaan monenlaista toimintaa:
  - * kansainvälisten testien suorittaminen mahdolliseksi
  - * vaihto-ohjelmiin osallistuvien opiskelijoiden tai tutkijoiden kielikoulutus ja orientoitumiskurssit
  - * Suomeen tuleville ulkomaalaisille opiskelijoille tarkoitettut kurssit
    - Suomea ulkomaalaisille
    - English for foreign students
    - Russian for foreign students.

10. Kielikeskuksen tehtävänä on ennen kaikkea innostaminen kansainväliseen toimintaan ja yhteistyöhön! Kielikeskuksesta voisi muodostua oman yliopistonsa kansainvälisten asioiden keskus.

11. Positiivinen asenne on tärkeä ja sitä paitsi luonnollinen: kielikeskukset ovat yliopistojensa suurimpia, elinvoimaisimpia ja dynaamisimpia laitoksia, joilla on voimavaroja ja mahdollisuuksia vaikka mihin!

Rauni Ikonen
Merja Ruonakoski

KIELITIEDETTÄ 16. KERRAN

Kielitieteilijät ja kielitieteestä kiinnostuneet kansoittivat Jyväskylän 21. - 22. huhtikuuta. Päivät avasi Paavo Pulkkinen, joka samalla toivotti järjestelytoimikunnan puolesta kaikki tervetulleiksi. XVI Kielitieteen päivien ohjelma oli laaja-alainen - harvassa taisivat tosin olla ne osanottajat, joiden kielitieteen tuntemus on yhtä laaja-alaista. Luennoitsijoita oli kaikkiaan seitsemästä yliopistosta. Pääluennoitsijoiksi olivat saapuneet Kalevi Wiik, Fred Karlsson sekä Esa Itkonen.

Kalevi Wiik ilmoitti tuoneensa mukanaan vanhoja herroja, suomen kielioppien tekijöitä, parin vuosisadan takaa. Hänen mukaansa monet nykykielitieteessä oivalletut morfologiset periaatteet ja sääntötyypit esiintyivät itse asiassa jo 1600 - 1800-lukujen suomalaisissa, nykypolven parjaamissakin kieliopeissa. Yhtenä esimerkkinä Wiik marssitti esiin von Beckerin, jonka 1824 ilmestyneessä kieliopissa lähtökohtana on "vartalo-oppi", joka on rinnastettavissa nykyiseen käsitykseen abstrakteista syvämuodoista. Von Becker pyrki sääntöekonomiaan, ja hänellä tuntui olleen myös käsitys sääntöjärjestyksen merkityksestä. Ensimmäiseksi suomalaiseksi generativistiksi Wiik halusi korottaa Collánin, joka esittää vuoden 1847 kieliopissaan samantapaisia sääntöjä kuin collegansa Chomsky ja Halle 1968 teoksessa Sound Pattern of English. Wiik ei kuitenkaan halunnut riistää kunniaa moderneilta kielitieteilijöiltä. Onhan syytä olettaa, ettei yksikään heistä ole koskaan lukenut 1800-luvun suomalaista kielitieteellistä kirjallisuutta ...

Fred Karlsson kertoi Helsingin yliopiston tietokone-lingvistiikan tutkimusyksikössä tehtävästä tutkimuksesta, jonka tarkoituksena on laatia yksittäisistä kielistä riippumaton syntaksinkuvaohjelma. Hänen mielestään aikaisemmat vastaavat yritykset ovat kariutuneet kielioppiteorioiden antamaan liian idealisoituun lausekuvaukseen: teorioissa kuvataan systeemilauseita, ei tekstilauseita. Tällöin esimerkiksi rinnastus ja ellipsi ovat jääneet liian vähälle huomiolle. Tietokone-lingvistiikassa ei ole myöskään tarpeeksi huomioitu morfologista eikä leksikaalista moniselitteisyyttä. Osoittaakseen ongelman merkittävyyden Karlsson mainitsi, että suomen juoksevan tekstin sanoista on 11 % vähintään kaksimerkityksisiä (englannissa noin 40 %, ruotsissa jopa 66 %). Ratkaisuksi Karlsson esitti kolmivaiheista rajoituskielioppimallia (Constraint Grammar), jossa on kolme ajallisesti perättäistä komponenttia: morfologinen analyysi, paikallinen disambiguointi ja syntaktinen analyysi. Syntaktinen komponentti osoittaa yhtäaikaaisesti lauseenrajat sekä sanan kontekstuaalisen ja syntaktisen funktion.

Esa Itkonen puhui kielitieteen universaalihistoriasta. Hän esitteli intialaista, kiinalaista, arabialaista ja eurooppalaista kielitieteen traditiota. Itkonen mukaan kielitiedettä voidaan pitää ainoana esimerkkinä tieteenalasta, jossa länsi ja itä ovat tasaveroiset. Vaikka lännessä on jo kauan tunnustettu esimerkiksi Paninin kieliopin oivallisuus, ei ole kuitenkaan huomattu sitä, että lännessä saavutettiin Intian muinaisen kielitieteen taso vasta 1960-luvulla. Itkonen painotti myös ihmistieteiden ja luonnontieteiden eroa tieteen "edistymisessä". Humanistisiin tieteisiin - kuten kielitieteeseen - ei päde se luonnontieteissä mahdollinen eksternalistinen tiedekäsitys, että ulkoiset olosuhteet vaikuttaisivat tieteen edistymiseen. Täysin erilaisissa kulttuureissa on nimittäin päädytty samoihin kielitieteellisiin "keksintöihin" eri aikoina.

Pääluentoja seurasi fennistinen iltapäivä. Leena Kytömäki (TY) pureutui johto-opin perimmäisiin kysymyksiin: hän pohdiskeli syitä subjektin käyttäytymistä luonnehtivien johdostyyppien **herkistellä**, **häiriköidä** julkisessakin kielenkäytössä saamaan suureen suosioon. Avainsanoja olivat malli ja muoti. Pentti Suihkonen (JY) esitteli oman frekventatiivi-verbijä koskevan tutkimuksensa tuloksia, erityisesti fysiologis-psykykkistä tilaa ilmaisevien verbien "frekventatiivittomuutta". Luonnostaan staattisen merkityksen omaaviin verbeihin hän ei ole luontevaa yhdistää frekventatiivista merkityskomponenttia: ***minua kuvottelee**, ***minua inhottelee**. Urpo Nikanne (HY) puolestaan havainnollisti joitakin suomen kielen infinitiivirakenteiden keskeisiä ominaisuuksia.

Lauantain ohjelma oli kirjavampi. Lasten kaksikielisyyttä käsittelevät Kalevi Tarvainen (JY) sekä Olli Kuurre ja Anne Kurttio (OY). David Marsh (JY) luennoi suomalaisten englanninpuhujien solidaarisuuden ilmaisemisesta ja huumorista. Vertailevaa pragmatiikkaa käsittelevä myös Pirkko Muikku-Werner (JoY) pohtii suomen ja saksan kielen eroja muotoiltaessa

käskyjä ja kysymyksiä kohteliaammiksi. Pertti Hurme, Hannele Dufva ja Michael O'Dell (JY) esittelivät projektiaan, jossa he selvittävät vieraskielisten sanojen ääntämistä suomessa ja pyrkivät luomaan mm. radiotoimittajille sekeämpiä ohjeita vieraskielisten sanojen ääntämiseen. Hannele Dufvan esitelmä käsitteli kirjakielen mahdollista vaikutusta psykolingvistiikkaan, erityisesti puheen tuottamisen kuvaukseen. Saako aakkoskirjoitus meidät ajattelemaan sanojen koostuvan äänteistä, vai onko spontaani havaitseminen jotain muuta - vaikkapa suurempien prosodisten kokonaisuuksien hahmottamista? Tekstillingvistiikan eri aspektoja toivat esiin muun muassa Liisa Lautamatti (JY), Iris Mäkinen-Schwanck (HY) sekä Outi Paloposki (TaY). Paloposki on tutkinut uutistekstin rakennetta ja sen vaikutusta uutisten muistamiseen ja ymmärtämiseen. Tekemiensä kokeiden perusteella Paloposki toteaa uutisstruktuurin aina vaikuttavan ymmärtämiseen, mutta nousevan erityisen tärkeäksi tekijäksi siinä vaiheessa, kun muut ymmärtämisen ehdot on optimoitu.

Päätöspuheenvuorossaan Kari Sajavaara muisteli ensimmäisiä "varsinaisia" Kielitieteen päiviä, jotka järjestettiin Jyväskylässä 13 vuotta sitten. Aikaisemminhan tapahtuma tunnettiin Syntaksin ja semantiikan päivinä. Sajavaara totesi tyytyväisenä, että päivien tämänkertaisesta ohjelmasta näkyi maamme kielitieteellisen tutkimuksen monipuolisuus. Kuitenkin hän - kuten epäilemättä moni kuulijansakin - toivoi vilkkaampaa keskustelua. Yritetään sitä ensi vuonna Helsingissä!

Rolf Palmberg

Åbo Akademi, Institutionen för lärarutbildning

SPRÅKDIDAKTIK FÖR 1990-TALET

SEAMEO (Southeast Asian Ministers of Education Organization) anordnade den 10-14 april i år sitt 24:e språkseminarium i Seameo Regional Language Centre (RELC) i Singapore. Årets tema var 'Språkdidaktik för 1990-talet'.

Ca 650 personer deltog i seminariet. De allra flesta av dem (85 %) kom - inte oväntat - från något av SEAMEOs medlemsländer, d.v.s. Brunei, Indonesien, Malaysia, Filippinerna, Singapore eller Thailand. Övriga relativt talrikt representerade länder var bl.a. Australien, Nya Zeeland, USA, Indien, Oman och Hong Kong. De ca tjugo europeiska deltagarna kom huvudsakligen från Storbritannien, Frankrike och Väst-Tyskland. Norden representerades av tre personer: en från Sverige och två från Finland.

Arrangörerna hade såsom under tidigare år lyckats mycket väl både vad beträffar seminarieinnehåll och valet av plenarföredragshållare. De senare var sexton till antalet, och av dessa var åtminstone Rod Bolitho från College of St Mark and St John i Plymouth (temat för Bolithos föredrag var 'Roles for Teachers, Learners and Materials in a Communicative Approach'), Hans-Eberhard Piepho från Institut für die Didaktik der Englischen Sprache und Literatur, Giessen ('Making Use of Learners' Minds'), Michael Long från University of Hawaii ('Task, Group and Task-Group Interactions'), Marianne Celce-Murcia från University of California, Los Angeles ('What Role for Grammar after the Communicative Revolution?'), Richard Tucker från Centre for Applied Linguistics, Washington, DC ('Content-Based Language Instruction in Second and Foreign Languages') och Ted Rodgers från University of Hawaii ('After Methods, What?') välkända namn för den anglo-amerikanska publiken.

Förutom plenarföredrag bestod seminariet av 24 workshops, ett 50-tal sektionsföredrag och två paneldiskussioner. Programmet bildade tillsammans en omfattande, aktuell översikt av allt från utbildningsteoretiska frågor till didaktiska tillämpningar. De senare täckte i sin tur ett brett spektrum av praktiska, användbara tips och idéer för konkret klassrumsundervisning, där det kommunikativa inslaget var påfallande, oberoende av om det var fråga om så pass olika områden som grammatik, ordförråd, textbehandling, video eller datorprogram.

Kristina Manner
Teknillinen korkeakoulu

SAKSAN OPETTAJIEN VIDEOKURSSI ORIVEDEN OPISTOLLA

Toukokuun lopulla, lukuvuoden päätyttyä osallistuin yhdeksän muun saksan opettajan kanssa Oriveden opistolla viisipäiväiselle kurssille, joka perehdytti meitä videon käyttöön opetuksessa: sekä omien videofilmiä tekemiseen että valmiiden, jo olemassaolevien filmien didaktisointimahdollisuuksiin. Kurssin järjesti Korkeakoulujen kielikeskus (Jyväskylässä) yhdessä Helsingin Goethe-Instituutin kanssa, ja kurssin ohjaajina toimivat ansiokkaasti Markus Giss ja Ewald Reuter.

Uuvuttavan lukuvuoden jälkeen alkoi ajatus lähestyvistä videokurssista jo suorastaan hirvittää, ja jos olisin etukäteen tiennyt, että meitä on kaksi suomalaista naista kahdeksan "Muttersprachlerin" joukossa, olisi ehkä "sika syönyt matkaeväät", mutta kun ei tiedä etukäteen kauhistella, niin lähtee mukaan ja saa näin jälkikäteen todeta, että poisjäämisellä olisi menettänyt erittäin paljon. Kurssi oli hyvin antoisa, opettavainen ja uusia näköaloja avaava.

Ensimmäisenä päivänä kuvaaja Erkki Seiro Tero-filmi Oy:stä perehdytti meitä video-ohjelmien tekemisen eri vaiheisiin ja videokameran käytön tekniikkaan. Ohjelman tekemisen hän jaotteli seuraaviin vaiheisiin:

1. Idea - aihe - tarve
2. Tuotantosuunnitelma - käsikirjoitus
3. Toteutus - kuvaus
4. Koostaminen - editointi - leikkaus - monteeraus
5. Esitys
6. Arkistointi.

Video-ohjelman rakenteena Seiro esitteli ns. pohjoismaisen sekä amerikkalaisen mallin, joista pohjoismaisessa draaman kehityksessä voi erottaa seuraavat vaiheet: 1. **alkusysäys**, joka toimii eräänlaisena koukkuna katsojan mielenkiinnon herättämiseksi ja jossa osoitetaan perusristiriita, 2. **esittely**, jossa annetaan tietoja henkilöistä ja heidän suhteistaan, 3. **syventäminen**, jonka tarkoituksena on saada katsoja samaistumaan filmin henkilöön/henkilöihin, minkä merkitys on tärkeää myös dokumenteissa ja opetusfilmeissä, 4. **ristiriidan kehittäminen**, joka tapahtuu usein muodossa **veto - vastaveto/ hyökkäys - vastahyökkäys**. Näillä vedoilla ja vastavedoilla toimintaa kehitellään kohti 5. **ratkaisua**, jossa joku voittaa, joku häviää. Päätösjakso on 6. **häilytys** tunnetilan tasaamiseksi. Tämä ns. draaman kaava pätee myös kameran liikkeeseen, niin että esim. edestakaiszoomausta käytetään vain silloin, jos tarinassa/kuvattavassa on tapahtunut **muutos**. Seiro mainitsi lisäksi ns. suojavaivasaännön,

jonka mukaan dialogissa, jossa kaksi henkilöä keskustelelee keskenään, kamera ei saa ylittää henkilöiden väliin syntyvää "suojavaivaa", koska silloin keskustelijoiden "nenät olisivat toiseen suuntaan kuin edellisessä kuvassa", mikä aiheuttaa katsojassa hämmennystä. Suojavaivan ylitys on sallittua siinä tapauksessa, että jotain odottamatonta tapahtuu, esim. kuuluu oven pamahdus tms.

Montaasista Erkki Seiro mainitsi tšekkiläisen Kudčeran ns. kysymysten ja vastausten tekniikan, jossa valkokankaalla/kuvaputkella näkyvä otos herättää katsojassa kysymyksiä, joihin hän odottaa vastausta seuraavalta otokselta. Filmin lopussa ei enää esitetä suuria kysymyksiä, ettei katsojalle jäisi tunnetta, että elokuva ei olekaan päättynyt. Tässä tarjoutuu jo yksi hyvä vihje videon käytöstä opetuksessa: esitetään lyhyt otos, esim. katukuva, jossa mies kävelee, jolloin syntyy kysymyksiä: esim. mikä paikka?, kuka mies on?, jne.

Markus Giss havainnollisti omassa esityksessään juuri tämän tapaisen tilanteen, jossa opiskelijat pääsivät mielikuviutuksensa avulla keskustelemaan ilman ääntä esitetyn filmin pätkän synnyttämistä mielikuvistaan ja arvioistaan nähdystä henkilöstä ja tilanteesta, minkä jälkeen kohtaus toistetaan ja nyt äänen kanssa. Tästä voi tosiaan kehittyä herkullisia jutun juuria!

Erkki Seiro esitteli vielä Val Srazovecin tutkimuksesta, miten video-ohjelma vaikuttaa katsojaan, mielenkiintoisen tuloksen: **tiedosta/informaatiosta 70 % välittyy kuvan ja 30 % äänen kautta**, kun taas **tunne/tunnelma** välittyy pääasiassa **äänen (70 %)** välityksellä kuvan osuuden ollessa vain 30 %. Ajatellaanpa esim. jotain kauhufilmiä! Onko mahdollista tehdä 140 %:sta filmiä? Kieltenopetuksessa **äänen** osuus on informaation kannalta tärkeämpi kuin em. 30 %.

Markus Giss esitti ansiokkaasti käytännössä saamiaan kokemuksia kameran käytössä lähtien extramikrofonin hankkimisesta kameran oman mikrofonin lisäksi ja päätyen niinkin arkisen asian kuin esim. mucvikassin varaamiseen kuvausmatkoille sateensuojaksi kameralle. Videokuvan ääni kannattaisi tallettaa myös kasetti- tai avokelanauhalle, jolloin näitä voi yhdistää opetukseen oneismateriaalina, esim. pelkkänä kuuntelutehtävänä tai ryhmätöissä eriyttämiskeinona videon ohella. Filmijaksojen kestoksi hän suositteli neljästä viiteen minuuttia.

Helteisenä tiistai-iltapäivänä keskusteltiin ulkona lammen rannalla kurssilaisten toiveista ja kokemuksista videon käytössä. Suomalaisten perusongelma, "puhumattomuus" oli keskeinen pohdinnan aihe: epäiltiin, onko video vain uutuudenviehätystä ja saako se puhumaan sekä millä tasolla sitä voidaan yleensä käyttää. Markus Giss ja Ewald Reuter kertoivat - onneksi - että toivoa on: heillä on hyviä kokemuksia tässä suhteessa. Ewald Reuter kertoi esimerkkinä ns. Tante-Emma-Laden -ohjelmasta, johon opiskelijat saivat

etukäteen materiaalia ja nähtyään filmin ilman ääntä rekonstruoivat filmin tekstin. Erityisen sopiva videon käyttö on **liikkeen** esittämiseen (esim. työvaiheet jossakin ammatissa) ja tähän liittyvän sanaston tarjoamiseen/ mieleenpainamiseen. Onhan tiedossa, että oppijan vastaanottokyky tehostuu, mitä useampia kanavia myöten informaatio hänen menee. Videon käytöstä ei pidä tehdä maailmankatsomyskysymystä: ei/kyllä, vaan hyödyntää sen tarjoamat mahdollisuudet, esim. asettua toisen ihmisen asemaan. Kuitenkin on paikallaan säilyttää kriittisyys sen suhteen, miten paljon ja mitä katsoo ja näyttää. Joku on todennut joskus, että television ja videon kautta viisaat viisastuvat ja tyhvät tyhmytyvät... Opiskelijoiden tuotoksia videoitaessa ja arvioitaessa on Gissin mukaan tärkeää, että kuvaus- ja arviointitilanteesta on **stressi** poissuljettu, joten opettajan kannattaa miettiä, onko tarkoituksenmukaista puskea jäärpäisesti ohjelmasuunnitelmansa läpi A:sta Z:aan. Arviointia varten voi laatia kaavakkeita, joiden pohjalta opiskelijat arvioivat toistensa tuotokset.

Kiivas keskustelu käytiin muutaman valmiin ohjelman pohjalta: missä/miten tietyn tyyppiä ohjelmia voisi käyttää?, ollaanko opettajina dramaturgeja, jotka panevat oppilaansa näyttämään roolipeleissä?, mitkä olisivat sellaisia mallitilanteita, josta voidaan kehittää opetuskeskusteluja? Suomalaisten opettajien ja "Muttersprachlerien" välillä oli lieviä näkemuseroja, millä tasolla = monenko vuoden kielipintojen jälkeen voisi käyttää opetuksessa elokuvia ja TV-filmejä suomalaisten osoittautuessa varovaisemmiksi ja ehkä pessimistisemmiksi arvioidessaan opiskelijoiden taitoja ymmärtää em. filmien kieltä.

Kurssin kohokohta oli tietysti keskiviikko, "kuvauspäivä", jolloin ryhmissä matkustettiin Tampereelle/Jyväskylään/Korpilahdelle kuvaamaan saksan kieltä äidinkielenään tai lähes sitä vastaten puhuvaa henkilöä hänen työympäristössään. Olin Markus Gissin, Silja Ahlsvedin ja Armin Krausen kanssa Korpilahdella, jossa vietimme ikimuistoisen päivän myöhään iltaan asti kuvaten ja haastatellen sveitsiläis-suomalaista pariskuntaa, joka valmistaa käsityönä Tiffany-valaisimia, peilejä, ikkunoita ja Art-Deco -tuotteita. Markus Giss kokeneena kamerankäyttäjänä opasti "kädestä pitäen" meitä vasta-alkajia samoin kuin itse taiteilijaa siinä, miten kuvataan ja miten kuvattavan täytyy käyttäytyä, jotta työvaiheet saadaan mahdollisimman havainnollisesti filmille. Toinen ryhmä haastatteli ja kuvasi tamperelaista lelukauppiasta sekä karnevaali- ja pilailutarvikkeiden kauppiasta ja kolmas Jyväskylässä lääkäriä.

Torstai kului tiivistä ryhmätöissä oman tuotoksen analysoinnissa ja didaktisoinnissa. Virheistä otettiin opiksi taas kerran - toivottavasti. Konkreettisia käsittelyehdotuksiakin saatiin paperille ja lopulliset tulokset valmistunevat kesän kuluessa.

Perjantaiamupäivänä esiteltiin muille ryhmille aikaansaannot ja todettiin, että aloittelijan kompasteluista huolimatta oli aihetta olla tyytyväinen tulokseen, mikä on hyvä kannustiin jatkamaan eteenpäin videon käyttömahdollisuuksien opiskelemista.

MIELIPIIDE - OPINION

Hannu Niemi
Oulun yliopiston kielikeskus

SVENSKA SOM FACKSPRÅK - mietteitä valtamerilaivan aasinsillalta

Kukapa olisi vielä näinä tehokkaan viestinnän aikoina osannut kuvitella joutuvansa kuuntelemaan kaksi päivää esitelmää, joiden keskeinen sisältö olisi voitu välittää kielikeskusopettajille suoraan tämän lehden palstoilla. Sen sijaan fackspråk-seminaarin järjestäjät olivatkin päätyneet suureen massakokoukseen Hanasaareissa. Seminaari muistutti lähinnä jonkinlaista kartoitustutkimuskokeilua siitä, mitä fackspråk-tutkijat mahdollisesti haluavat tarjota houkuttelevan - mutta harhaanjohtaneen otsikon alla.

Kun pohjoissuomalainen kielikeskusopettaja lähtee etelään saamaan itselleen tiedon viimeisimpiä kultajyväsiä, niin hänen odotuksensa ovat suuret. Matkallelähtöä edeltää monenlainen paperisota matkarahoista ja kun kaikki halukkaat eivät aina pääse mukaan, niin joudumme soveltamaan vuorotteluperiaatetta.

Seminaarin työnimi ja sisältö vastasivat huonosti toisiaan. Tulevaisuutta silmällä pitäen lienee paikallaan huomauttaa massakokousten järjestäjille, että he todella uhraisivat aikaa tilaisuuksien tavoitteiden ja sisällön suunnittelulle ja ilmoittaisivat kokouksuissaan seikkaperäisemmin, mistä kulloinkin on kysymys, jotta kuulijakunta tavoittaisi tarpeitaan vastaavat tilaisuudet.

Uskon, että osa osallistujista on kanssani samaa mieltä siitä, että fackspråk-seminaarin parasta antia olivat kahvipöytä- ja käytäväkeskustelut virallisen ohjelman ulkopuolella.

Seminaarin järjestäjät saavat arvosanan välttävä. Esitelmien pitäjät oli luultavasti valittu nimen perusteella, mikä usein muulloinkin on tuottanut pettymyksiä. Norsunluutornista filosofoitiin kuten kirjailijailtamissa. Joitakin esitelmää kuunnellessa ei voinut välttyä ajatukselta, että esitelmänsijäit olivat jättäneet liian paljon sanomastaan kuulijoiden intuition varaan: joskus tuntui, että aasinsiltojen rakentaminen seminaarin pääteeman ja yksittäisten (jopa ansiokaidenkin) esitysten välille oli tosi työlästä. Esimerkkinä mainittakoon seminaarin ensimmäinen alustus, jossa sujuvasti siirryttiin Samoasta Odysseukseen ja ties minne. Esitelmien soveltuvuutta seminaariin kuvaavat hyvin keskustelut, jotka olivat lähinnä kyselytilaisuuksia. Aplodien voimaperäisyydestä päätellen saattoi usein aistia viestin "Olipa hyvä kun loppui".

Vesittyneen seminaarin aikana mieleen piirtyi selvästi vertaus seminaarin alustuksissa esiintyneestä teorian ja käytännön epäsuhdasta. Seminaarin teoriaosaa kuvannee suuri valtamerilaiva ja käytännön osuutta laivaan asennettu liian pieni potkuri. Tällainen mukavuuslippulaiva näyttää purjehtineen jo liiankin monessa seminaarissa. Joidenkin kanssakuulijoiden mielestä seminaari muistutti brittiläisaluksen kastetilaisuutta, jossa tuntemamme henkilö väitti olleensa "väärässä paikassa väärään aikaan".

Aivan liian usein on vaiettu koulutustilaisuuksien kritiikistä. Olisi mielenkiintoista tietää, millaista palautetta fackspråk-seminaarin kysely tuotti. Itse kyselylomake näyttää saaneen vakiintuneen standardiasunsa, joten päivällispuoli ja iltahjelmapuoli ovat tärkeitä samoin kuin seminaarin kesto.

Ja nyt sitten itse asiaan. Kysyn siis: Missä oli fackspråk-seminaarin didaktinen puoli? Missä oli villakoiran ydin, kun on puhe ammattikielen ja opetustyön välisestä kytkennästä? Missä oli tuo fackspråk - oliko se edes pidettyjen esitelmien rivien välissä?

Ei voi olla kummaksumatta tapaa, jolla kielikeskusopettajia lähestytään näinkin tärkeässä asiassa, vaikka opetuksemme on lakisääteistä ja tavoitteet ja sisällöt ovat selvillä. Mitä hyötyä meille on esitellä puolivalmiiden tutkimusten dispositioita, aikaisemmin pidettyjen esitelmien muunnoksia tai harjoittaa jo aikaisemmin julkaistujen lehtiartikkelien esiluentaa?

Fackspråk-seminaarin oli upotettu liikaa teoretietoa, jota ei edes kaikilta osin oltu loppuun työstetty. - Onko meillä varaa pitää tällaisia massakouksia, joissa esitelmäsihtä saavat päättää, minin suuntaan seminaarille määrätty pääteema kehittyä välittämättä lainkaan siitä, millaisia tarpeita kuulijakunnalla on. Onko niin, että olemme vaiheessa, jolloin koulutustilaisuuksien määrä on laatua tärkeämpi vai onko meillä liikaa määrärahoja? Tuskin.

Seminaariin "Svenska som fackspråk på högskolenivå" osallistui satakunta ruotsin opettajaa. Haluamme korostaa, että tässä julkaistu mielipide on yhden osanottajan mielipide. Saadun palautteen perusteella suurin osa osanottajista oli seminaariin tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä. Toivomme, että tämä artikkeli herättää yleisempää keskustelua koulutustilaisuuksien tarpeellisuudesta Kielikeskusutisten mielipidepalstalla.

TN

KIRJAKATSAUS - BOOKS BRIEFLY

Eva May, Tarja Derras, Pirkko Jokela, Jean-Pierre Dépée, Marjatta Abedi:

LIRE ET PRENDRE DES NOTES ABRÉVIATIONS ET SIGLES

Kielikeskusmateriaalia n:o 37, 1988.

Jo pitkään työn alla ollut moniste Lire et prendre des notes - Abréviations et sigles valmistui vihdoinkin viime vuonna. Sarjaan kuuluu 71 sivua sisältävä opettajan moniste sekä 70-sivuinen oppilaan moniste. Tekijöiden mukaan monisteen tarkoituksena on opettaa lukutekniikkaa kuvaamalla tekstin eri osien funktioita sekä opastaa oppilasta käyttämään ranskan kielen tekstijäsentelyyn kannalta tärkeitä ilmaisuja, jotka sopivat yhtä hyvin niin kirjoitetun kuin puhutun kielen harjoitteluun.

Aluksi esitellään johdannossa tai puheen alussa käytettäviä ilmaisuja, jonka jälkeen loogisesti edeten perehdytään tekstiä (tai puhetta) eteenpäin vievien pienten sidosanojen (ainsi que, de plus, encore, puis etc.) käyttöön. Myös luettelon, kappaleen, tekstin tai puheen lopettavat ilmaisut (je finirai per mentionner, en conclusion etc.) on esitelty. Niin ikään asian tärkeyttä, vastakohtaisuutta, myöntymystä, vertailua, syytä, tulosta, tarkoitusta, ehtoa ja omaa mielipidettä ilmaisevista sanonnoista ja lauserakenteista on koottu perusteellinen ja kattava luettelo.

Abréviations et sigles -osa sisältää selkeästi ja tyhjentävästi kerättyjä lyhenteitä lähes kaikilta elämän aloilta. Alussa kerrotaan lyhennysmerkkien merkitsemisestä, artikkelin käytöstä lyhenteiden yhteydessä sekä lyhenteiden lausumisesta. Seuraavaksi esitetään lyhenteitä opiskelijan muistiinpanojen oton helpottamiseksi. Nuorison käyttämien lyhenteiden esittely taas auttaa varmasti monia opiskelijoita ranskalaisen opiskelijaslangin ymmärtämisessä. Myös jokapäiväisen elämän ja pikkuilmoitusten lyhenteisiin tutustuminen on hyödyllistä jokaiselle opiskelijalle, joka haluaa paremmin perehtyä ranskalaiseen elämänmuotoon.

Kulttuurielämän, opetusalan, politiikan ja hallinnon, talouselämän ja sosiaalialojen sekä kansainvälisten lyhenteiden luetteloista on jo pitemmällekin ehtineen opiskelijan, ja miksei myös opettajan, helppo tarkistaa epäilynsä ranskalaisten lyhenteiden viidakossa. Hienosti laadituissa lyhenneluetteloissa yksi virhe pisti silmään. Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe ei suinkaan ole YYA, vaan tietysti ETYK.

Tanja Packalén

Outi Karanko, Keresztes László, Irmeli Knivilä:

FINN NYELVKÖNYV (Suomen oppikirja)

kasetteineen. Budapest, 1985

Kirja suomea opiskeleville unkarilaisille on kolmen tekijän saavutus. Kaikki kolme ovat saaneet kokemuksia lehtorina opettaessan suomea unkarilaisille, sen lisäksi Keresztes opetti suomalaisille uncaria lähes kymmenen vuotta.

Lehtoriajan kokemukset on käytetty hyväksi kirjoitettaessa uutta oppikirjaa. Tietääkseni kirjaa käytetään opiskelijoille, jotka opiskelevat pää- tai sivuaineena suomea (Budapestin yliopistossa suomen kieli ja kirjallisuus on pääaineena, Debrecenin yliopistossa taas sivuaineena fennoungriittikan lisäksi). Kirjan aikaansaaminen oli tarpeellista. Edellinen suomen oppikirja Unkarissa oli István Pappin Finn nyelvkönyv (Suomen oppikirja) vuodelta 1957. Vajaa 30 vuotta myöhemmin uusi kirja on todella ajankohtainen.

Kirjassa (400 sivua) on:

Johdanto - Fonetiikka, Ääntämisharjoituksia, Tervehdyksiä ja kohteliaisuuksia

25 lukukappaletta + vastaava kielioppi-osuus

Taivutustaulukot

Unkarinkieliset harjoitukset suomeksi

Laulut (20 laulua)

Sanasto: Suomalais-unkarilainen sanasto

Unkarilais-suomalainen sanasto

(Molemmissa sanasto-osissa on noin 1500 sanayksikköä.)

Kappaleiden tekstit ja harjoitukset ovat suomalaisten tekijöiden laatimia. Kielenkäyttö on epäilemättä pätevää. Kielioppi on Keresztesin työ. Kirjan ehdottomasti hyviä piirteitä:

- a) Kirjan rakenne ja ulkoasu on selvä, teemaa koskevat kuvat ennen tekstiä ja tekstissä ovat hyviä.

Kirjan ulkonäkö, ulkoasu muutenkin on unkarin kirjojen yläpuolella.

- b) Kielenopetuksen lisäksi maan- ja kulttuurintuntemus alusta alkaen on mukana teksteissä, keskusteluissa ja kuvissa. Myöhemmin itsenäisemminkin (Suomen koululaitos 18. kpl; Sauna 20. kpl; Suomen historiaa 21. kpl; Suomen heimoista ja murteista 24. kpl; Suomen kulttuurista 25. kpl). Ja yhtä tärkeä on arkipäivien osuus (matka, tapaaminen, asunto, tavaratalo, elämäntapoja) ja laulut (20) nuotteineen.

- c) Kielioppi on jaettu eri kappaleihin, mutta kirjassa on kieliopin taulukkojakoin. Annetaan näytteitä Kalevalan ja murteiden kielestä, mutta tietysti pääosassa on suomen puhekieli. Tekijöiden pyrkimys kappaleiden tekstissä on oikein selvä: Hilikka, Antti, Kaisa, myyjä, tarjoilija ja Martta-täti puhuvat suomen arkipäivän kieltä.

Minun täytyy sanoa ennen kuin kirjoitan kirjan negatiivisista piirteistä: minä en koskaan ole oppinut ja opettanut tästä kirjasta. Siis huomautukseni ovat ensi sijassa teoreettisia.

Kirja on liiankin laaja:

- a) Kappaleet ovat yleensä 10 sivua pitkiä.
- b) Tekstit ovat pitkiä, harjoituksen määrä on kovin iso, sanavarasto kappaleittain ja koko kirjaa katsoen on laaja. (1500 hakusanaa; tässä yhteydessä haluan mainita, että vieraiden kielten opetuksen alku- ja jatkovaiheessa sanojen määrä on Unkarissa tavallisesti n. 1000.) Kyseessä oleva kirja on tarkoitettu myös alkeis- ja jatkokursseille.
- c) Kieliopin osuus on ehdottomasti paikkaansapitävää, mutta pitkä, kuiva ja liiankin yksityiskohtainen, joskus hiuksia halkovaa. (Haluan muistuttaa, että Papp Istvánilla on unkarinkielinen, aivan yksityiskohtainen Suomen kielioppi-kirja, Finn nyelvtan. Kieliopista paremmin ja syvemmin kiinnostuneet opiskelijat voisivat hakea apua ongelmaansa mainitusta kirjasta.) Kolmen tekijän kirjassamme siis kieliopin osuus on liian iso ja yksityiskohtainen. Se vaatii unkarilaisilta opiskelijoilta syviä kieliopin tietoja, etenkin koska kirja on ilmestynyt sarjassa, joka on tarkoitettu muillekin kuin yliopisto-opiskelijoille. Kielentutkijoille kirjan kielioppi voi olla nautittavaa luettavaa. Kadunihminen ei voi ymmärtää, oppia ja omaksua semmoista kielioppia.

Kirja antaa paljon tietoa Suomesta, suomen kielestä, joskus Unkaristakin. Loppujen lopuksi: tekijät antavat enemmän kuin riittävästi. Minusta tuntuu, että he ovat kilpailleet keskenään: kuka voi ja pystyy kirjoittamaan enemmän kuin toinen.

Agnes Szoboszlai-Kornya

Unkarin kielen lehtori

Peter Doyé:

TYPOLOGIE DER TESTAUFGABEN für den Unterricht Deutsch als Fremdsprache

Reihe: Fremdsprachenunterricht in Theorie und Praxis
Langenscheidt Berlin und München 1988, ISBN 3-468-49437-8

Die "Typologie der Testaufgaben" von Peter Doyé ist ein Buch für Praktiker, daß aus der praktischen Arbeit des Autors mit Tests entstanden ist. Mit seiner Typologie ist es Peter Doyé gelungen, eine Lücke auf dem Deutsch-als-Fremdsprache-Markt zu schließen und den Lehrern in der Praxis eine differenzierte Klassifizierung von Tests vorzulegen, die ihnen beim Testen von Lernergebnissen gezielte Hilfe bieten kann.

Im ersten Kapitel geht der Verfasser auf die "Intention des Buchs" ein. Die **Ergebnisfeststellung** gehört nach Doyé neben Entscheidungen über Ziele, Inhalte, Lehrverfahren und Medien zu den wichtigsten Entscheidungen der Unterrichtsplanung. Ihre wichtigste **Funktion** bestehe darin, die Lehrer über den Erfolg ihres Unterrichts und die Schüler über ihren Leistungsstand zu informieren. Zu dieser auf die Förderung der Schüler abzielenden, eigentlich pädagogischen Funktion komme als zweite, ebenfalls wichtige Funktion die der Beurteilung der Schüler. Obwohl diese Funktion sich häufig "in den Vordergrund drängt und zur Vernachlässigung der erstgenannten Funktion beiträgt" und damit "ein Übel (ist), daß bekämpft werden sollte", sei das Beurteilen nun einmal Aufgabe pädagogischer Institutionen, wobei die eingesetzten Tests möglichst valid, reliabel und objektiv die jeweiligen Fertigkeiten prüfen sollten.

Dabei fällt auf, daß die erste, pädagogische Funktion der Ergebnisfeststellung individuenzentriert und also subjektiv sein sollte und somit im Gegensatz zur in der zweiten Funktion geforderten Objektivität steht. Auf dieses Problem geht der Autor allerdings nicht weiter ein. Sein Ziel war es vielmehr, die vielen "theoretisch möglichen und praktisch sinnvollen Typen von Testaufgaben zusammenzustellen, sie nach didaktischen, testtheoretischen und linguistischen Kategorien zu ordnen und in einer Typologie möglichst übersichtlich zu präsentieren, so daß der Praktiker einen Überblick über die vielfältigen Möglichkeiten bei der Testherstellung und eine Hilfe für seine Entscheidungen in konkreten pädagogischen Situationen erhält."

Das zweite Kapitel dient der "Terminologische(n) Klärung" der Begriffe **Test** und **Typologie**. Als Test im Fremdsprachenunterricht bezeichnet Doyé alle Prüfverfahren, in

denen die Aufgabenlösung auf die sprachliche Kompetenz der Lerner schließen läßt. Eine häufige Definition für "Typologie" sei, daß es sich hierbei um "ein geschlossenes, nach wohlgeschiedenen Kategorien geordnetes System, das die auf einem bestimmten Gebiet möglichen Typen von Phänomenen vollständig erfaßt", handelt. Aus diesem Grund habe der Verfasser auch gezögert, diesen "anspruchsvollen Titel" zu wählen. Eine Typologie im Sinne dieser Definition, die ein geschlossenes System mit allen auf einem Gebiet möglichen Phänomenen vollständig erfaßt, dürfte jedoch in keiner Wissenschaft existieren. Stattdessen handelt es sich wohl eher immer um Versuche einer umfassenden Kategorisierung, die entsprechend mehr oder weniger gelungen sein kann. Die vorgelegte Typologie mit ihren 14 Kategorien und insgesamt rund 200 verschiedenen Typen von Testaufgaben kann m. E. durchaus diesen Titel für sich in Anspruch nehmen.

Die im Kapitel drei vorgestellten "Prinzipien der Kategorisierung von Aufgabentypen" sind 1. eine Kategorisierung nach der **Funktion** und 2. die Kategorisierung nach der **Form** der Aufgaben. Nach der Funktion können Testaufgaben für **A) einzelne kommunikative Fertigkeiten** (Hörverstehen, Leseverstehen, Sprechen, Schreiben), **B) Kommunikative Fertigkeiten in Kombination** (Conversing, d. h. Hörverstehen und Sprechen; Corresponding, d. h. Leseverstehen und Schreiben; Hörverstehen und Schreiben; Leseverstehen und Sprechen), **C) Teilkompetenzen** (Lexikalische Kompetenz, Grammatische Kompetenz, Phonologische Kompetenz, Orthographische Kompetenz) und **D) Beherrschung von Lerntechniken** (Fertigkeit in der Benutzung des Wörterbuchs, Fertigkeit in der Benutzung der Grammatik) unterschieden werden. Nach diesem Prinzip ist die vorgelegte Typologie von Doyé in 14 Haupttypen von Testaufgaben gegliedert. Eine Untergliederung dieser Haupttypen erfolgt weiterhin nach der Form der Aufgaben. Kriterien für diese Klassifizierung sind **a)** die Art, in der die Aufgabe gestellt wird (= **S-Komponente**, d. h. Stimulus-Komponente, z. B. Tabelle), **b)** das, was kognitiv im Kopf des Schülers bei der Reaktion auf die präsentierte Situation vorgeht (= **I-Komponente**, d. h. Interpretationskomponente, z. B. Interpretation der Daten in der Tabelle) und **c)** die Art der Reaktion, in der die Antwort verlangt wird (= **R-Komponente**, d. h. Reaktions-Komponente, z. B. Äußerungen über die gegebenen Informationen).

"Anmerkungen zu der folgenden Typologie" werden in Kapitel vier gemacht. Eine Unterscheidung nach "sogenannten kommunikativen Tests und anderen" sei nicht vorgenommen worden, da jeder "sinnvolle Unterricht" einen Beitrag zur Erreichung der kommunikativen Kompetenz als übergeordnetem Ziel leisten müsse. Dem Verfasser der Typologie ging es vor allem um die Darstellung von **Testmöglichkeiten** und nicht um **Gütekriterien** für Tests. Wesentlich für die Kategorisierung der Testaufgaben nach der

Funktion sei, ob die S- und die R-Komponente **fremdsprachlich, muttersprachlich** oder **außersprachlich** formuliert wird/werden soll. D. h. ein Test prüfe immer kommunikative Fertigkeiten allein, "wenn eine der beiden Komponenten muttersprachlicher oder außersprachlicher Art ist". Andererseits handle es sich um eine Prüfung kommunikativer Fertigkeiten in Kombination, wenn S- und R-Komponente fremdsprachlich sind. Demnach wird z. B. bei einer für das "Leseverstehen" konzipierten Aufgabe, die auf deutsch gestellt wird und deutsch beantwortet werden soll, gleichzeitig auch "Schreiben" oder "Sprechen" getestet. Die vorgelegte Typologie mit ihren rund 200 Testtypen sei durch weitere Untergliederung noch erweiterbar gewesen, was nach Meinung des Verfassers jedoch "keinen Gewinn an Übersichtlichkeit" gebracht hätte.

Kapitel fünf schließlich enthält die eigentliche Typologie der Testaufgaben und ist der umfangreichste Teil des Buchs. Die rund 200 verschiedenen Testtypen der 14 Kategorien (s. Anmerkungen zum dritten Kapitel) werden darin mit jeweils einem Beispiel belegt. Die Beispiele entstammen vor allem "den wichtigsten modernen Deutschlehrwerken aus der Bundesrepublik". Sie können im Original als Übungen oder echte Tests vorkommen, was in der Quellenangabe durch "**nach:** ..." im ersten bzw. "**aus:** ..." im zweiten Fall kenntlich gemacht wurde. Wenn die Testtypen (zumindest als Übungsformen) im Wesentlichen auch bekannt sind, so ist ihre Analyse und daraus resultierende Vielfalt doch beeindruckend. Neu und in der Mehrzahl nicht anderen Quellen entlehnt sind vor allem die Testtypen zur Prüfung der Fertigkeit in der Benutzung des Wörterbuchs und der Grammatik.

Die "Typologie der Testaufgaben" ist besonders als Nachschlagewerk für Lehrer, die selbst Tests herstellen, ausgezeichnet geeignet. Sie ist außerdem auch eine Fundgrube für alle, die sich mit der Erstellung von Unterrichtsmaterialien beschäftigen.

Sabine Ylönen

TIEDOTUKSIA - INFORMATION

THE 7TH ENGLISH ORAL SKILLS WORKSHOP
IN KUOPIO 20TH - 22ND OCTOBER 1989

SEVENTH NATIONAL ORAL SKILLS WORKSHOP 1989

This year the Workshop will be held at the Savonia Hotel in Kuopio during the weekend 20 - 22 October. The working language will be English, but teachers of other languages, and of other skills, are very welcome too.

Theme: ASSESSMENT & REASSESSMENT

The emphasis will be on a reassessment of our procedures in assessing oral skills.

Dr Cyril Weir, of the University of Reading, will lead the Workshop.

There will also be a panel of experts on English tests for foreign students (eg TOEFL, ELTS), and an open discussion on how these may (or should) affect our role in the future.

Information on MA courses aimed at ESP/EFL teachers will also be available, with an opportunity to talk to people who have done some of these courses.

Preliminary programme

Friday 20th October 1989

Evening : Dinner available in the hotel, and possibly sauna. Opportunity for getting together informally.

Saturday 21st October

9.00 am: Plenary opening session.

9.15 am: Dr Cyril Weir will introduce the theme of assessment and set tasks for groupwork.

12.30 pm: Lunch, and free time until...

2-6 pm: Groupwork continues, and feedback from Dr Weir.

7.30 pm: Dinner in the hotel. Drinks in the bar.

Sunday 22nd October

- 9.00 am: Presentations by a panel of experts on English language tests commonly used for assessing foreign students for university entrance. Questions from the floor.
- 12.00 : Close of Workshop.

There will be a conference fee of FIM 150 up until the 21st September, and FIM 200 thereafter. Please make your payments to the following bank account:

KOP Jyv#skyl# - Mattila No: 127340 - 10157

Please make sure that your name and address are clearly written on the bank giro forms. Further information will be sent to you after you have thus registered.

Accommodation at the Savonia Hotel will cost FIM 125 per person per night in a double room, and FIM 225 in a single room. This includes breakfast and morning swim and sauna, but not lunch or dinner. Please make your reservations directly to:

Savonia Hotel,
Sammakkolammentie 2,
00200 Kuopio 20   tel: 971-225 333

Please mention that you are with the University Teachers' Workshop when you book your room.

For further information please contact:

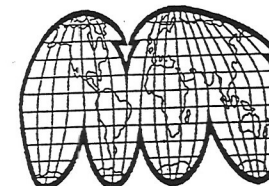
Jane Honka   Turku University Language Centre
Tel: 921-645 439 (work)
   921-372 868 (home)

Vivian Paganuzzi   Kuopio University Language Centre
Tel: 971-162 866 (work)
   971-211 126 (home)

UUSIA #ANITTEIT#

Englanti

BBC SCIENCE MAGAZINE

11/89	Turning Down the Heat	3'55"
	Inbreeding Avoidance in Mammals	4'43"
	Fuzzy Computing	5'02"
	The Origin of the Earth / Moon System	5'17"
	Later Extinction for Early Amphibians	3'40"
12/89	Fire as a Tool in Land Management	5'50"
	Patenting in Bio-Engineering	5'43"
	Researching Visual Stimuli	5'03"
	Interpreting Ancient Astronomical Texts	6'35"
13/89	The New Way of Treating Brain Tumours	3'50"
	Probiotics in Animal Health	2'30"
	Racing towards Better Telecommunications	5'35"
	Possible Link between HTLV-1 Virus & Multiple Sclerosis	3'40"
	The Language of Science	7'47"
14/89	Fusion in a Test-Tube?	6'57"
	Photosensitisers	5'20"
	Why B-Cells Don't Attack	6'35"
	J. Z. Young - A Theory of Memory	5'25"
15/89	Margaret Mead: The Debate Reopens	4'25"
	Noctilucent Clouds	3'47"
	A Vibrating Neutron Star?	3'35"
	Can we Rely on Anthropology?	5'27"
	A Strategy for Endangered Species	6'20"
16/89	The Great Attractor	3'35"
	Epstein-Barr Virus	7'03"
	The Cold Fusion Controversy	4'20"
	"The Retardation of Ageing and Disease by Dietary Restriction"	14'

17/89	Cold Fusion - Did it Happen?	9'
	Diesel Exhaust & Energy	4'10"
	A Thousand-Fold Improvement	3'43"
	The Martian Atmosphere	6'35"
18/89	Close Encounters	
	(The asteroid that almost collided catastrophically at the end of March is not alone...)	5'25"
	Parasites and Sexual Selection	6'53"
	Heat Shock Proteins	7'50"
	Annihilation at the Galactic Centre	4'05"
19/89	Geologists Fight Back	10'10"
	The resurrection Sugar	15'58"
20/89	Antarctic Ice	4'15"
	Green Turtle Navigation	3'50"
	The Engine Room of the Spreading Centre	4'10"
	Blood from a Stone	4'50"
	Soviet Theory of Ozone Depletion	5'45"
21/89	Where to Bite a trilobite	5'27"
	Insights into Zeolites	6'05"
	How Many Species (of animal we share the earth with)	5'20"
	Immortality for 13 Dead Kiwis	6'25"
22/89	Resetting the Body Clock	6'53"
	The Darkest Secret of the Universe	3'43"
	Fatty Acids & Eczema	4'
	The Threat from Methane	8'17"
23/89	Amino Acids from Space?	5'36"
	The great Attractor Becomes the Great Repeller	5'42"
	As Sick as a Dogfish	4'43"
	Neural Networks - The Learning Machines	7'12"
24/89	Antarctic Fossil Site	4'15"
	Improved Silicon Chip	6'40"
	Visual Perception - A Filter for Movement	6'54"
	The Quasar Controversy-Saga Continues	5'42"
25/89	LEP(the Large Electron-Positron Collider) Starts up	6'50"
	Danger - Mathematician at Play	3'15"
	Screaming Particles	6'19"
	Cold Water on Cold Fusion	7'10"

26/89	Voyager Swan-Song	6'40"
	Asynchronous Hatching	4'02"
	Human Gene Dilemmas	5'30"
	The climate Can Flip	7'50"
27/89	Mechanisms of Poisoning	4'33"
	Cold Fusion Resuscitated	5'33"
	Testes Size and Culture	3'05"
	Crucial Life-forms Discovered	10'16"
28/89	Test for Food Irradiation	6'10"
	Arctic Ozone Hole	3'50"
	Gangs of Bacteria	8'15"
	HIPPARCOS	
	The first serious attempt to map the stars was made by the Greek astronomer, Hipparchus, about 150 B.C.... the High Precision Parallax Observing Satellite, HIPPARCOS, is what came out...	

BBC SCIENCE MAGAZINE (17/89 alkaen) - 10.00 mk / ohjelma lisätään perushintaan;

NEW BBC TOPICAL TAPES ARE COMING!

For a trial period of 3 month, commencing September 1989, we shall be supplied with the following BBC Topical Tapes:

YOUR WORLD

A discussion programme of the issues - social, moral, environmental and occasionally political - which affect all societies.

HELLO TOMORROW

A fast moving magazine designed to appeal to specialists and general audiences alike. It reports from around the world on new research and techniques in land-uses, food production, public health, administration, housing and many other ways in which people are improving their quality of life. A full script is supplied with every tape.

WORLD OF BOOKS

A wide-ranging magazine covering all aspects of the world of books; writers and publishing. As well as discussing with their authors the creative techniques of writing novels, plays and poetry, the programme examines non-fiction works, books on simple science and medicine, text-books, teach-yourself books with reference for the home, school, libraries.

HEALTH WATCH

A monthly miscellany of interviews and features about preventive medicine, first-aid tips and the latest information on new treatments, drugs, surgery and medical equipment.

INTERNATIONAL PROFILE

Leading international personalities talk about their lives and careers. Speakers are drawn from the world of politics, sport, entertainment, science and the arts.

These will be sent weekly, except for HEALTH WATCH and INTERNATIONAL PROFILE which are monthly.

EUROPE 92 -THE SILENT REVOLUTION

Midnight, 31st December 1992 marks the deadline for the creation of the world's largest market - the European Single Market.

What this will mean, socially and politically as well as economically, for Europe and the rest of the world and whether it will work is examined in a new series from BBC Topical Tapes, EUROPE 92 - THE SILENT REVOLUTION.

The 4 x 15' programmes, which are presented by the BBC's Economic Correspondent, James Morgan, cover the following topics:

1. BREAKING DOWN THE BARRIERS

The European Commission in Brussels believes that the single market will boost the world economy.

But what does it mean for industry and commerce in the market of 320 million consumers? And can it work?

2. BRUSSELS AND THE DEVELOPING WORLD

The European Community is convinced that it has a key role to play in the countries of the developing world. But these countries fear that special trade and aid deals with members of the Community will be jeopardised.

This programme explores the implications for the non-industrialised world.

3. THE FEAR OF FORTRESS EUROPE

By 1992 Europe will have joined the league of economic giants such as the United States and Japan. But these countries fear that as the internal European barriers come down, a stronger trade barrier will be built around Europe itself.

Are these fears justified, and what will the impact be on the rapidly-changing countries of the East European bloc?

4. A UNITED STATES OF EUROPE?

The European Community already has a flag, an anthem and a parliament. But how far can unity go?

Will there one day be a United States of Europe?

Following lectures are still available:

THE TENTH FINNISH SUMMER SCHOOL OF LINGUISTICS
GENERAL THEME: Systemic linguistic
University of Jyväskylä
June 5-9, 1989

Michael Halliday: Lexico-grammar in systemic-functional theory
3 lectures

Ruqaiya Hasan: Sociolinguistic in systemic-functional theory
4 lectures

James R. Martin: Participant identification: reference as semantic choice

James R. Martin: Lexical relations: the company words keep

James R. Martin: Conjunction: the logic of English text

James R. Martin: Conversational structure: negotiating meaning through dialogue

Michael Hoey: The place of 'text' and 'discourse' in linguistics studies: some implications for their description

Michael Hoey: Culturally popular patterns of text organisation and their correlation with genres

Michael Hoey: Patterns of lexical cohesion in non-narrative text: a new interpretation of the contribution of cohesion to coherence

Price: lecture/ 70 mk (C90-cassette)

U T B I L D N I N G S R A D I O N
UUSIA OHJELMIA

Radio:

- IDEHISTORISKA MILJÖER: Humanisterna och språket (UR 5872-85/1169)
29'
- Konservatism - liberalism - marxism (UR 5872-86/1161)
30'
- De filosofiska skolorna i Aten (UR 5872-85/1166)
29'
- SVENSKA SOM ANDRA SPRÅK: Vad är svenska som andra språk på fördjupad nivå?
(UR 5872-25/3462)
24'
- VARDAGSJURIDIK: Köprätt. Konsumenträtt. Marknadsrätt. Föreläsning.
(UR 5872-86/1670)
30'
- BIOLOGISK INGENJÖRSKONST: DNA - Vad är det? (UR 5872-47/2062)
20'
- I STJÄRNORNAS VÄRLD: Stjärnornas utveckling (UR 5872-83/0867)
14'

Video:

EKONOMI I ARBETET

- 88335/tv 3 Det goda handlaget 28'
- /tv 4 Vårt företag och omvärlden 27'

VÅRT DAGLIGA SPRÅK

- 88337/tv 8 Ord mot ord del 4 29'

Hinnat:

Äänitteet:

Perushintaan lisätään 28,00 mk

Videot:

Perushintaan lisätään 133,00 mk

Tiedustelut ja tilaukset: 941-292886 / Anna Kyppö (ääninauhat)
941-292879 / Markku Helin (videonauhut)

Saksa

RUNDFUNK DER DDR - REIHE I

123. Auf den Spuren des Sprachforschers Konrad Duden
-Verfasser des Wörterbuches der deutschen Rechtschreibung
10'20"
124. Umweltschutz geht alle an
- Bürgerinitiative in der Gesellschaft für Natur und
Umwelt im Kulturbund der DDR 15'
124. Sterne zum Greifen nah
- erlebtes Weltall im Zeiss-Grossplanetarium Berlin
14'30"
- Tiedustelut ja tilaukset: 941-292886 / Anna Kyppö (ääninauhut)
941-292879 / Markku Helin (videonauhut)

FORTHCOMING!

ORAL SKILLS ACTIVITIES
FOR STUDENTS OF
CIVIL, PROCESS AND MECHANICAL
ENGINEERING

The purpose of the materials in this compilation is to **CREATE A NEED** in the classroom for students to use the type of language they may later require for their engineering careers. The activities attempt both to rehearse the kinds of situations the students may well encounter in the future, and to help the students develop procedures to cope with new situations in which their English language competence will be put to the test.

Typically, the activities could be classed as **FREE** (or sometimes rather more controlled) **PRACTICE, PAIR OR GROUP WORK**, usually involving an information gap, a task or a problem (with either a unique or an open-ended solution) to be solved. The assumption is made that any basic **INPUT** material can fairly readily be found in other published sources of technical/business/general material, and therefore little attempt is made to augment the material here with background input or preparatory exercises.

Each activity is accompanied by an introduction sheet for the teacher, with instructions for use and, where necessary, practical comments regarding organisation and group dynamics.

Very few of the activities are entirely original. Most are variations on old, familiar themes, which have simply been clothed in subject matter of relevance to technical students, and have been collected here in the hope that some of them will save a little time and effort to colleagues with similar teaching interests. For the inspiration for these activities, I am therefore in debt to a great many inventive people whose names are lost to me.

Suzy McAnsh

ASSOCIATION FINLANDAISE DE LINGUISTIQUE APPLIQUÉE
AFINLA

SUOMEN SOVELTAVAN KIELITIETEEN
YHDISTYS r.y.

Tampereen yliopisto/TOL
PL 607
33101 Tampere

FINLANDSKA FÖRENINGEN FÖR
TILLÄMPAD SPRÅKVETENSKAP r.f.

Department of Teacher Training
University of Tampere
P.O. Box 607
SF - 33101 Tampere
FINLAND

AFinLA toimii yhdyselimenä kielitieteen sovelluksista kiinnostuneiden välillä sekä antaa jäsenilleen tietoja alan koti- ja ulkomaisista tutkimuksista ja tapahtumista sekä järjestää seminaareja ja esitelmä- ja keskustelutilaisuuksia. AFinLA toimii AILAn (Association Internationale de Linguistique Appliquée) yhdyselimenä Suomessa.

Puheenjohtaja Viljo Kohonen
Sihteeri Raija Ryhänen

AFinLAn voi liittyä maksamalla jäsenmaksun yhdistyksen postisiirtotilille no 5156 23-4. Jäsenmaksu on 70 mk (opiskelijoilta 35 mk).

Jäsentiedotteet ilmestyvät kuukausittain Korkeakoulujen kielikeskuksen tiedotuslehdessä Kielikeskus uutisia. Jäsenetuihin kuuluu lisäksi vuosikirja sekä alennus AFinLAn julkaisuista.

AFinLA's main functions are to distribute relevant information on the applied linguistic research to scholars and language educators, to arrange annual symposiums and other seminars, and to represent the International Association of Applied Linguistics (AILA) and its Nordic section ASCLA in Finland.

President puh./tel. 931-156 853
Secretary puh./tel. 931-156 856

The membership fee is Fmk 70 (Fmk 35 for students) and it can be paid on AFinLA's post giro account no 5156 23-4.

Member information is published monthly in the newsletter of the Language Centre for Finnish Universities, Language Centre News. The membership fee also includes the yearbook and a discount on AFinLA publications.

AFinLA:n JULKAISULUETTELO

AFinLA PUBLICATION LIST
(volumes that are in English or
have parts in English are marked
with an asterisk)

- No 28 Sajavaara, Kari, Anne Räsänen & Tuula Hirvonen (eds.) 1980* AFinLA 30 mk
Yearbook 1980. Papers on Language Learning and Language
Acquisition (The 2nd Nordic Conference on Applied Linguistics,
Hanasaari, Espoo, Finland, Nov. 23-25, 1979). 165 p.
- No 29 Luukkainen, Matti & Konrad Schröder 1981. Diversifikation und 25 mk
Motivation im Fremdsprachenunterricht: Eine vergleichende
Studie zwischen Finnland und der Bundesrepublik Deutschland.
101 s.
- No 30 Sajavaara, Kari & Matti Leiwo (toim.) 1981. Psykologivistiisiä kir- 25 mk
joituksia I (ensimmäinen psykologivistiikan seminaari
Jyväskylässä 7.-8.1.1980). 119 s.
- No 31 Leiwo, Matti & Kari Sajavaara (toim.) 1981. Psykologivistiisiä kir- 30 mk
joituksia II: Psycholinguistic Papers II (toinen psyko-
lingvistiikan seminaari Jyväskylässä 12.-13.1.1981). 130 s.
Kirjoittajat: Eeva Elstelä, Anneli Kauppinen, Mikko Korkia-
kangas, Matti Leiwo, Jussi Niemi, Marja-Kaisa Pihko,
Elisabet Service ja Pekka Lehtiö, Anneli Vähäpassi*, David
Wilson.*
- No 32 Sajavaara, Kari & Anne Räsänen (toim.) 1981. AFinLA:n vuosikirja 25 mk
1981. Tätä mieltä kielen tutkimuksesta ja -opetuksesta.
AFinLA:n 10-vuotisjuhlasymposiumin 14.-15.11.1980 puheen-
vuorot. 103 s. Kirjoittajat: Kari Sajavaara, Anneli Kauppi-
nen, Lea Airaksinen, Tellervo Papatheoharis, Liisa Korpi-
mies, Antti Jaakkola, Simo Hämäläinen, Teuvo Närvänen, Tuula
Pulli, Jaakko Lehtonen, Jorma Tommola, Matti K. Suojanen,
Saara Nevanlinna, Erkki Peuranen, Sauli Takala.
- No 33 Tommola, Jorma & Raija Ruusuvoori (toim.) 1982. AFinLA:n vuosi- 30 mk
kirja 1982. Näkökulmia kirjoitettuun kieleen. 126 s.
Kirjoittajat: Auli Hakulinen, Pauli Saukkonen, Marita
Gustavsson*, Liisa Huoyinen-Nyberg, Sonja Tirkkonen-
Condit, Jorma Tommola*, Liisa Lautamatti*, Anneli Vähä-
passi, Anders Nygård.
- No 34 Sajavaara, Kari, Maija Kalin & Matti Leiwo (toim.) 1982. Psyko- 40 mk
lingvistiisiä kirjoituksia III: Psykologivistiiska studier
III: Psycholinguistic papers III. 218 s. Kirjoittajat:
Pertti Hurme, Eero Hyvönen, Ritva Hänninen, Leena Lauri-
nen, Matti Leiwo, Pirjo Linnakylä, Keijo Luoto, Haldur
Öim, Kari Sajavaara, Jouko Seppänen, Jorma Tommola, Heikki
Varantola, Jouni Pöllä, Jussi Salmela, Kaarlo Voionmaa,
Matti Leiwo, Hans Lindholm, Per Linell, Ulrika Nettelbladt*,
Tuula Pulli ja Pirkko Vainio, Isto Ruoppila ja Paula Lyy-
tinen, Aatto Sonninen, Hans Vejleskov.
- No 35 Tiisala, Seija (utg.) 1983. Grammatiska kontraster: Problem i 45 mk
svensk grammatik i kontrastiv belysning. 209 s.
Kirjoittajat: E. Andersson, M. Reinikainen, L. Ingman-
Lindholm, A.J. Pitkänen, K.A. Saanila, M. Sundman,
A. Kirri.

- No 36 Nyysönen, Heikki & Anna Mauranen (toim.) 1983* AFinLA:n vuosi- 35 mk
kirja 1983. 165 s.
Osa I/Part I: Pragmalingvistiikan kysymyksiä/Topics
in Pragmalinguistics.
Kirjoittajat: H.G. Widdowson, L. Lautamatti, V. Kohonen,
D. Marsh, G. Porter, T. Huovila.
Osa II/Part II: Kirjallisuus kielenopetuksessa/Literature
and Language Teaching.
Kirjoittajat: A. Viikari, L. Lautamatti, M. Leiwo, A.
Chesterman, R. Ruusuvoori, H. Jaakkola, R. Heiskanen,
M. Christensen & S. Nyberg.
- No 37 Sajavaara, Kari, Jorma Tommola & Matti Leiwo (toim.) 1984* 35 mk
Psykologivistiisiä kirjoituksia IV. 125 s.
Kirjoittajat: S. Aystö, H. Rasku-Puttonen, O. Kuure,
J. Lehtonen, M. Leiwo, J. Tommola & P. Neuvonen, O. Aal-
tonen & P. Niemi, A. Sonninen & M. Leiwo, L. Laurinen.
- No 38 Sajavaara, Kari, Matti Leiwo & Mervi Eloranta (toim.) 1984* 35 mk
AFinLA:n vuosikirja 1984. 122 s.
Kirjoittajat: L. Haikonen, P. Kalaja, K. Kallas, L. Lau-
tamatti & M. Leiwo, P. Lampinen, M. Leiwo, R. Markkanen,
K. Sajavaara, J. Lehtonen, H. Nyysönen.
- No 39 Sajavaara, Kari, Jorma Tommola & Seija Aystö (toim.) 1985* 35 mk
Psykologivistiisiä kirjoituksia V. 110 s.
Kirjoittajat: mm. V. Mikkonen & E. Service, R. Hoik-
kala & J. Tommola, T. Hirvonen, M. Leiwo, M. Leiwo &
T. Suontausta, R. Lesser, P. Linnakylä, S. Aystö,
J. Hyönä, K. Sajavaara.
- No 40 Kohonen, Viljo, Hilka von Essen & Christine Klein-Braley (eds.) 60 mk
1985* Practice and Problems in Language Testing 8. 218 p.
Authors: L.F. Bachman, T. Culhane, P. Dickson, M.C.
Kilborn, C. Klein-Braley, E.P. Liski & S. Puntanen, M.
Lutjeharms, K. Perkins, S.R. Brutten & P.J. Angelis,
J. Prucha, U. Raatz, K. Schreuder, E. Shohamy, S. Takala,
R. Vanderplank, J. van Veeren, P. Widén, B. Voss.
- No 41 Kohonen, Viljo & Antti J. Pitkänen (eds.) AFinLA Yearbook 1985.* 60 mk
Language Testing in School. 256 p.
Authors: K. Pohjala, S. Takala, C. Klein-Braley, U. Raatz,
L.S. Evensen, J. de Jong, V. Kohonen, T. Lindblad, J. Prucha,
E. Shohamy, B. Voss, D.K. Stevenson, A. Kauppinen, H. Kauhanen,
K. Keravuori, M. Luukkainen, A.J. Pitkänen, P. Roinila,
V. Vuori-Barry.
- No 42 Niemi, Jussi & Päivi Koivuselkä-Sallinen (eds.) 1985* Neurolinguist- 40 mk
ic Papers: proceedings of the 2nd Finnish conference of
neurolinguistics, Joensuu 1985. 149 p.
Authors: E. Ahlsén, A.-M. Almé, R. Hänninen, B. Johnsen, P. Kuk-
konen, M. Laine, M. Lehtihalmes & R. Alanko & M. von Bonsdorff,
M. Lempinen & R. Suikava & T. Erkinjuntti, J. Niemi & P. Koi-
vuselkä-Sallinen, J. Niemi & E. Viikman & U. Ikonen, L. Obler,
M. Parre & U. Ström & K. Michelsson, I. Reinvang.

- No 43 Lautamatti, Liisa & Sauli Takala (eds.). AFinLA Yearbook 1986.* 40 mk
121 s.
Kirjoittajat: S. Takala, L. Laurinen & A. Kauppinen,
P. Linnakylä, V. Brunell, M. Leiwo, A. Sallinen-Kuparinen,
H. Schröder, M. Nordman.
- No 44 Hirvonen, Pekka (ed.). AFinLA Yearbook 1987.* Language and Learning 60 mk
Materials. 208 s.
Kirjoittajat: V. Kohonen, S. Takala, P. Kaikkonen, E. Ventola,
R. Ryhänen, T. Pitkänen-Koli, A. Mauranen, T. Nikko,
H. Dufva & P. Hurme & M. O'Dell & I. Raimo, I. Morris-
Wilson, E. Hämäläinen, P. Neemvalts, M. Leiwo & M.-R. Pöyhönen,
P.-L. Vatanen
- No 45 Sajavaara, Kari (ed.) 1987.* Equality in Language Learning. Proceedings of the 5th Nordic Conference of Applied Linguistics, Jyväskylä, June 4-7, 1987. 255 p. 70 mk
Authors: J. Svartvik, V. Kühnlein, O. Miseska Tomic, T. Slama-Cazacu, T. Paribakht, E. Service, L.I. Laurinen, S. Takala, A. Vähäpassi, L. Havola, L.S. Evensen, J. Cederquist, D. Marsh, E. Laine, L. Vedeler & H. Vejleskov, S. Sjørnslev, M. Spoelers, D. Neuendorff, M. Kilborn, J. van Veenen.
- No 46 Laurinen, Leena & Anneli Kauppinen (eds.). AFinLA Yearbook 1988.* 65 mk
Problems in Language Use and Comprehension. 198 s.
Kirjoittajat: E. Bialystok, L. Laurinen, L. Lautamatti,
P. Rantalainen, A. Kauppinen, E. Kärkkäinen & P. Raudaskoski,
E. Ventola, S. Tirkkonen-Condit, S. Takala & M.-L. Siikanen.

TULOSSA v. 1989 / FORTHCOMING in 1989

Vuosikirja 1989 / Yearbook 1989

PROLOGOS
JYVÄSKYLÄ

TIEDOTE
15:5.89

TIETEELLINEN YHDISTYS PERUSTETTU PUHEALALLE

Puheviestintä on kehittynyt omaksi opetus- ja tutkimus-
alakseen Pohjoismaista vain Suomessa. Alan kehittämistä
varten on äskettäin perustettu yhdistys nimeltä Prologos,
jonka kotipaikka on Jyväskylä.

Prologosin tarkoituksena on vaalia ja kehittää suomalaista
puhekulttuuria sekä edistää puhumisen tutkimusta ja opetus-
ta. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys

- osallistuu kansallisten ja kansainvälisten kongressien ja
seminaarien järjestämiseen
- pitää yhteyksiä koti- ja ulkomaisiin puhealan järjestöihin
ja laitoksiin sekä tutkijoihin ja opettajiin
- tiedottaa alan tutkimus- ja julkaisutoiminnasta sekä kan-
sainvälisistä tapahtumista
- seuraa puhealaan liittyvää yhteiskunnallista päätöksen-
tekoa ja csallistuu siitä käytävään keskusteluun.

Prologosin puheenjohtajaksi valittiin vt. prof. Aino Sallinen-
Kuparinen Jyväskylän yliopistosta. Muut johtokunnan jäsenet
ovat seuraavat:

Lehtori Timo Leino (Tampereen yliopisto) varapuheenjohtaja,
lehtori Kaj Syrjänen (Tampereen yliopisto) sihteeri,
päätoim. tuntiop. Merja Niemi (Jyväskylän yliopisto) tiedottaja,
lehtori Maarit Valo (Jyväskylän yliopisto),
lehtori Kati Parviainen (Helsingin yliopisto),
lehtori Kaija Tuominen (Turun yliopisto),

pedagoginen sihteeri Ulla Puro (Työväen Akatemia) ja
toimistopäällikkö Arto Vainio (Markkinointi-instituutti).

Aino Sallinen-Kuparinen (pj.), puh. 941-291697
Jyväskylän yliopisto
Viestintätieteiden laitos
Seminaarinkatu 15
40100 Jyväskylä

Merja Niemi (tiedottaja), p. 941-291701, soittopyynöt 291703
Jyväskylän yliopisto, Viestintätieteiden laitos

LISATietoja

ASLA Symposiet 1989

Årets symposium äger rum 9-11 november vid Universitetet i Linköping. Temat är:

PÅ VÄG MOT ETT NYTT SPRÅK

Ett viktigt syfte med detta tema är att uppmärksamma språkets utveckling hos individen vid andra- eller främmandespråksinläring. Insikter från modersmålsutveckling är emellertid väsentliga eftersom många forskningsresultat pekar på stora likheter i språktillägnande-processen oavsett om det är fråga om ett första, andra eller främmande språk. Insikter från språkpsykologisk och utvecklingspsykologisk forskning kan vidare ha stor betydelse för undervisningsprocessen och klassrumsmetodik. Det pågår en ständig förnyelse inom språkundervisningen och samtidigt en debatt om grammatikens roll, värdet av explicita regler jämfört med en kommunikativ metodik, förståelsens betydelse för produktiva färdigheter, språkanpassning och sekvensering, inlärnings- och kommunikativa strategier, lämpliga interaktionsmönster i klassrummet m.m., där praktiken borde relateras dels till teorier och rön om språkets utveckling hos individen, dels till empiriska erfarenheter.

Delområden som kan tänkas bli aktuella är t ex:

- inlära-processer och inlärningsmodeller
- inlära-språkets särdrag
- språktillägnande/informell inläring gentemot formell språkinläring
- didaktisk och undervisningsmetodisk utveckling samt problemområden
- aktiviteter i klassrummet
- socialiseringsprocessen och interaktion

Symposiet vänder sig till forskare och praktiker med olika ämnesinriktningar i först och främst de nordiska länderna men utländsk expertis är välkommen! Föredrag kan hållas på danska, norska, svenska eller de olika skolspråken. Tid avsatt till varje föredrag är 30 minuter plus 10 minuters diskussion.

Anmälan om deltagande kan göras på talong nedan. Den skall vara inkommen senast den 1 juni 1989 till konferensorganisationsörens. De som önskar delta med föredrag borde tillsammans med anmälan (eller senast den 15 augusti) skicka en sammanfattning av föredraget (högst en A4 sida, kopieringsklar; skriv föredragets titel och ditt namn överst på sidan). Senast den 15 september lämnas besked från ASLA om föredraget har blivit antaget. Ett urval av föredragen kommer att publiceras i en symposierapport.

Deltagaravgiften är 400 Skr för medlemmar i någon av AILAs nordiska föreningar (ANLA, ADLA, AFinLA, ASLA) och 450 Skr för övriga. Avgiften inkluderar en konferensmiddag samt symposierapport och betalas in på Universitetets postgiro nr 18 34 15 - 9, betalningsmottagare SOL/ASLA (OBS! det är viktigt att beteckningen SOL kommer med), senast den 15 juni 1989. OBS! EFTER DEN 15 JUNI HÖJS AVGIFTEN MED 50 Skr!

Varje deltagare ansvarar själv för bokning av rum. Vill du ha förslag på hotell, v g kryssa för på svarstalongen. Konferensen beräknas börja kl 13 torsdag den 9 november. Mer detaljerad information med program, tider, lokaler, etc sänds ut i september till dem som anmält sig.

VÄLKOMMEN TILL LINKÖPING!

Viveka Adelsvärd
TEMA-Kommunikation
Universitetet i Linköping
581 83 LINKÖPING

Norman Davies
Inst för språk och litteratur
Universitetet i Linköping
581 83 LINKÖPING

*****

E I N L A D U N G

zur

20. JAHRESTAGUNG

der

GESELLSCHAFT FÜR ANGEWANDTE
LINGUISTIK (GAL) e.V.

vom 5. bis 7. Oktober 1989

an der

GEORG-AUGUST-UNIVERSITÄT GÖTTINGEN

Rahmenthema: INTERKULTURELLE KOMMUNIKATION

Veranstaltungsort: Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 5
D-3400 Göttingen

1. Vorsitzender: Prof. Dr. Bernd Spillner, Universität Duisburg,
Lotharstr. 65, D-4100 Duisburg 1, Tel.: 0203/379-2609

Geschäftsstelle: Universität Duisburg, Postfach 10 15 03,
D-4100 Duisburg 1, Tel.: 0203/379-2064

Auskunft über organisatorische Einzelheiten erteilen:

Prof. Dr. Bernd Spillner
GAL-Geschäftsstelle
Universität Duisburg
Postfach 10 15 03
D-4100 Duisburg 1
Tel.: 0203/379-2064

Organisationskomitee
der 20. GAL-Jahrestagung
z.Hd. Herrn Prof. Dr. Dieter Cherubin
Georg-August-Universität Göttingen
Seminar für Deutsche Philologie
Humboldtallee 13
D-3400 Göttingen
Tel.: 0551/39-7544 oder -7510

Tagungsgebühren:

DM 35,- für GAL-Mitglieder

DM 65,- für Nichtmitglieder

DM 5,- für Studenten bei Vorlage des Studentenausweises

Tagungsbesucher, die nur an den Arbeitskreisen teilnehmen (Anmeldung am Samstag, den 7.10.1989), zahlen einen ermäßigten Tagungsbeitrag von 20,- DM.

Bankverbindung: Dresdner Bank Stuttgart (BLZ 600 800 00),
Kongreßkonto Nr. 90 60 455/13

Für jeden Vortrag stehen, falls vom Vortragsleiter nicht anderweitig geregelt, einschließlich Diskussion 25 Minuten zur Verfügung.

Eine reprofähige 1-seitige Kurzfassung Ihres Kongreßbeitrages senden Sie bitte bis zum 15.5.1989 an die Anschrift des Leiters des Themenbereichs/der Sektion/ des Arbeitskreises, in dem/der Sie Ihr Referat halten möchten. Eine Vortragsbestätigung kann aus organisatorischen Gründen erst nach Eingang der Tagungsgebühr erfolgen.

Ein detailliertes Vortragsprogramm wird ab August an GAL-Mitglieder und alle zur Tagung Angemeldeten (siehe beiliegendes Anmeldeformular) versandt.

Alle weiteren Unterlagen wie Kongreßmappen, Vortrags-Kurzfassungen, Teilnahmebestätigung usw. erhalten Sie bei Ihrer Registrierung im Kongreßbüro Göttingen (5.10.1989, ab 9h).

Anmeldung wird bis einschließlich 31.8.1989 erbeten an die Geschäftsstelle der GAL e.V. Duisburg, ab 1.9.1989 direkt an das Organisationskomitee.

Geschäftsstelle: Universität Duisburg, Postfach 10 15 03, D - 4100 Duisburg 1,
Tel.: 0203/ 379-2064

KURZINFORMATION

Gründungsjahr: Die *Gesellschaft für Angewandte Linguistik (GAL)* besteht seit 1968 in der Rechtsform eines eingetragenen Vereins (als gemeinnützig anerkannt).

Ziele: Die Gesellschaft hat das Ziel, die wissenschaftliche Entwicklung in allen Bereichen der Angewandten Linguistik zu fördern und zu koordinieren, den Austausch wissenschaftlicher Informationen zu beleben sowie die Zusammenarbeit der hieran interessierten Personen und Institutionen national und international zu intensivieren. Dazu gehört auch der Kontakt mit Wirtschaft und Industrie, Behörden, Bildungseinrichtungen und Institutionen des öffentlichen Lebens.

Aktivitäten: Angewandte Linguistik wird als diejenige zwischen Theorie und Praxis vermittelnde Disziplin verstanden, die interdisziplinär an der Lösung aller Probleme arbeitet, an denen Sprache beteiligt ist. Die GAL führt allein oder gemeinsam mit anderen Fachverbänden und Institutionen wissenschaftliche Tagungen und Fortbildungsveranstaltungen durch (bis 1988 19 Jahrestagungen, deren Ergebnisse in Kongreßakten dokumentiert wurden). Im Rahmen ihrer finanziellen Möglichkeiten kann die GAL selbst Forschungsvorhaben durchführen oder fördern.

Die GAL ist die Repräsentantin der Bundesrepublik Deutschland im Weltfachverband *Association Internationale de Linguistique Appliquée (AILA)*.

Publikationen: Die GAL gibt die Buchreihe *Forum Angewandte Linguistik* (Gunter Narr Verlag) und das *GAL-Bulletin* heraus.

Organe: Organe der Gesellschaft sind satzungsgemäß der Vorstand, der Beirat und die Mitgliederversammlung. In allen Organen geschieht die Tätigkeit ehrenamtlich. Nach außen wird die GAL durch den 1. Vorsitzenden vertreten. Der Beirat repräsentiert die verschiedenen in der Gesellschaft vertretenen Bereiche und berät den Vorstand in allen fachlichen Fragen.

Sektionen:

1. Phonetik	11. Psycholinguistik (Sprachproduktion; Textverstehen; Spracherwerb; Sprachtests)
2. Lexik und Grammatik	12. Klinische Linguistik (Neurolinguistik; Patholinguistik; Sprachtherapie)
3. Textlinguistik und Stilistik	13. Sprachdidaktik (Erst- und Fremd-/ Zweitsprachendidaktik; Didaktik der Mehrsprachigkeit; Computer- unterstütztes Sprachlernen)
4. Rhetorische Kommunikation und Sprecherziehung	14. Unterrichtstechnologie
5. Medienkommunikation	15. Computerlinguistik
6. Fachsprachliche Kommunikation (Fachtextlinguistik; Terminologie)	
7. Soziolinguistik	
8. Kontaktlinguistik	
9. Kontrastive Linguistik und Interkulturelle Kommunikation	
10. Übersetzungswissenschaft (Übersetzen und Dolmetschen in Theorie, Praxis und Unterricht)	

Mitgliedschaft: Die Gesellschaft besteht aus aktiven und fördernden Mitgliedern. Aktives Mitglied kann jede Person werden, die auf dem Gebiet der Angewandten Linguistik tätig ist. Förderndes Mitglied kann jede Person oder Institution werden, die die Ziele der Gesellschaft ideell und finanziell unterstützen will. Anträge auf Mitgliedschaft sind über die Geschäftsstelle an den Vorstand zu richten. Der Mitgliedsbeitrag beläuft sich auf DM 80,-. Kostenlos erhalten GAL-Mitglieder alle Bände der Reihe *Forum Angewandte Linguistik*, das *GAL-Bulletin* und die *AILA Review* (darüber hinaus Ermäßigungen bei GAL- und AILA-Kongressen sowie beim Bezug einer Reihe von Fachzeitschriften).

Prof. Dr. Bernd Spillner
1. Vorsitzender

CHRISTOF STÄHLIN

Das neue Programm:

LIEDER EINES HOCHDEUTSCHEN EINGEBORENEN ein lyrisches Kabarett

Das Programm dauert zweimal 45 Minuten und besteht aus neun Liedern, dazu Sprechgesängen, Texten, Aphorismen und zweistimmiger Musik auf der Vihuela. Die Vihuela ist eine frühe spanische Vorform der Gitarre, die sich im Klang zur modernen Konzertgitarre etwa so verhält wie ein Spinnett zum Klavier.

Mit den "Liedern eines hochdeutschen Eingeborenen" wird unternommen, die mythische Weltansicht eines Eingeborenen mit den Gegebenheiten der technisch-wissenschaftlichen Gegenwart zu verbinden.

Christof Stählin ist am 22. u. 23.9. in Jyväskylä (Konzert und Workshop), am 25.9. in der Universität Oulu, am 26.9. in der Abo Akademi und am 27.9. im Goethe-Institut Helsinki.

Am 9.9. um 15 Uhr findet unter der Leitung von Herrn Dr. Christoph Parry/Jyväskylä ein Literarisches Colloquium in Goethe-Institut Helsinki statt. Es hat die Aufgabe, auf das Stählin-Gastspiel vorzubereiten. Literarisch-landeskundlich Interessierte melden sich bitte telefonisch im Goethe-Institut Helsinki an. Tel. 90-641 614.

ENGLISH SUMMARY

Tuija Nikko and Helena Valtanen from the Language Centre for Finnish Universities report on the Conference for Language Centre teachers in Helsinki, 21.-22.4.1989. Nearly one hundred participants from all the university language centres had gathered at Helsinki University Language Centre to attend lectures and to participate in work groups for teachers of different languages. After the opening ceremonies, L. Kurki-Suonio presented a team teaching experiment at Tampere University Language Centre, and Raija Hämelin reported on a similar experiment in Helsinki. T. Telford from Tampere gave a presentation on "Modules in Language Centre Teaching". Next, the participants could choose between three talks presented simultaneously: E. Geber (the National Board of General Education) discussed the teaching of Finnish to speakers of Swedish, Dr. H. Kowalke (University of Rostock) lectured on teaching German for academic purposes, and Martin Savior (the Finnish-British Society) on "New Developments in the English School System". In the afternoon, work groups in different languages discussed current issues in teaching, teaching materials and their production, and testing language skills. Saturday began with two talks on scientific writing: T. Nurmi (University of Jyväskylä) discussed scientific writing in Finnish, and Joann von Weissenberg (University of Joensuu) the teaching of scientific writing in English. V. Kokkota from the Tallinn Polytechnic Institute lectured on the teaching of languages for specific purposes in the U.S.S.R. In the afternoon, language testing was discussed in three groups: international language tests of English (A. Huhta), tests provided by the Goethe-Institut (P. Wagner), and the DELF examination (J.-P. Jastalé). The conference ended with a lively general discussion on the future of the language centres. The subject was introduced by Tuija Nikko (LCFU), Pirkko Lindquist (University of Turku), and Liisa Löfman (University of Tampere). An outline of L. Löfman's talk is published in this issue (see below).

Liisa Löfman from Tampere University Language Centre discusses the future of the language centres. She emphasises the central role of planning and defining objectives, but also stresses the fact that language centres must be flexible and ready to react to changes in a positive manner. Although teaching is the main function of language centres, teachers should also have a chance to do research. The number of specialised courses, which could also be offered to groups outside the university, should be increased, and students should be offered alternatives as well as opportunities for self-study. A language centre ought to become a centre for international activities and provide stimuli for international cooperation.

Rauni Itkonen and Merja Ruonakoski report on the 16th Conference of Linguistics in Jyväskylä, 21.-22.4.1989. The conference had no specific theme, but offered a comprehensive general view of linguistic research being done in Finland at the moment. The main speakers were Kalevi Wiik, Fred Karlsson and Esa Itkonen. Wiik's lecture dealt with old Finnish grammarians and he claimed that many of the morphological principles of modern linguistics were already present in Finnish grammars in the 17th, 18th and 19th centuries. Karlsson discussed research on computer linguistics at the University of Helsinki. In his lecture, Itkonen dealt with the Indian, Chinese, Arabic, and European traditions in linguistics. All other papers read on Friday dealt with current research in Fennistics. Saturday's programme was varied: talks were given on children's bilingualism as well as on topics in contrastive pragmatics and textlinguistics. The next Conference of Linguistics will be arranged in Helsinki.

Rolf Palmberg from Åbo Akademi reports on the RELC Regional Seminar in Singapore, 10.-14.4.1989. The theme of the seminar was language didactics in the 1990's. In addition to 16 plenary lectures, there were 24 work shops, and some 50 papers were read in different sections. The programme gave a comprehensive overview of current trends in language pedagogy from educational theories to didactic applications.

Kristiina Manner from Helsinki University of Technology discusses a course in the use of video for teachers of German, arranged at Oriveden opisto by the Language Centre for Finnish Universities together with the Goethe-Institut. Course leaders were Markus Giss and Ewald Reuter, and Erkki Seiro (Tero-filmi Oy) acted as a technical advisor familiarising the participants with the different stages of making a video programme and the use of the video camera. In addition to evaluating existing videos and discussing their pedagogical applications, the participants planned and filmed their own videos which were then evaluated at the end of the course. The ten participants came from different language centres, and, with the exception of two Finns, were all native speakers of German.

SVENSK RESUMÉ

Tuija Nikko och Helena Valtanen från Högskolornas språkcentral rapporterar om språkcenterlärarnas konferens i Helsingfors 21-22.4.1989. Omkring hundra lärare deltog. Först presenterade Liisa Kurki-Suonio ett team teaching experiment i engelska vid språkcentret i Tammerfors och Raija Hämelin redogjorde för ett liknande experiment i Helsingfors. T. Telford från Tammerfors föreläste om moduler i språkcenterundervisningen. Följande programpunkt var tre simultana föreläsningar. Deltagarna kunde välja mellan E. Gebers (Skolstyrelsen) föreläsning om undervisningen i finska för svenskspråkiga, Dr. H. Kowalkes (Rostock universitet) om tyska för akademiska ändamål samt Martin Saviors (Finnish-British Society) om aktuella förändringar i det engelska skolsystemet. Därefter diskuterade man i grupper avsedda för olika språk aktuella frågor inom språkundervisningen, undervisningsmaterial och produktionen av dessa samt testning. Lördagen började med T. Nurmis (Jyväskylä universitet) presentation av skrivandet av vetenskaplig text på finska och Joann von Weissenbergs (Joensuu universitet) rapport om en skrivkurs i vetenskaplig engelska. V. Kokkosta från Polytekniska institutet i Tallinn föreläste om LSP-undervisningen i Sovjetunionen. Testningen diskuterades i tre grupper: internationella språktest (A. Huhta), Goetheinstitutets tester (P. Wagner) och DELF-examen (J-P. Jastalé). Konferensen avslutades med en livlig allmän diskussion om språkcentrenas framtid. Ämnet introducerades av Tuja Nikko (HSSC), Pirkko Lindqvist (Åbo universitet) och Liisa Löfman (Tammerfors universitet). Löfmans inlägg publiceras här i förkortad version (se nedan).

Liisa Löfman från språkcentret vid Tammerfors universitet diskuterar språkcentrenas framtid. Hon betonar den centrala roll planering och målsättning spelar men också språkcentrenas skyldighet att förbli flexibla och redo att godta förändringar. Fastän undervisningen är huvudfunktionen bör lärarna beredas tillfälle att forska. Antalet specialkurser - som också kunde rekrytera deltagare från kretsar utanför universitetet - borde utökas och studerandena borde erbjudas flera alternativ samt möjligheter till självstudier. Ett språkcenter borde vara ett centrum för internationella aktiviteter och stimulera till internationellt samarbete.

Rauni Itkonen och Merja Rounakoski rapporterar om den 16:nde lingvistikkonferensen i Jyväskylä, 21.-22.4.1989. Konferensen hade inget specifikt tema, men bjöd i stället på en allmän översikt över aktuell finländsk forskning i lingvistik. Kalevi Wiik föreläste om gamla finska grammatiker. Han hävdade att många av de morfologiska principerna inom modern lingvistik redan förekom i finska grammatikböcker från 1600-, 1700- och 1800-talen. Fred Karlsson diskuterade forskning i datorlingvistik vid Helsingfors universitet. Esa Itkonen

redogjorde för indiska, kinesiska, arabiska och europeiska traditioner inom lingvistik. Fredagens övriga föreläsningar behandlade aktuell forskning i fennistik. Lördagens program omfattade allt ifrån tvåspråkighet hos barn till kontrastiv pragmatik och textlingvistik. Följande konferens kommer att hållas i Helsingfors.

Kristiina Manner från Tekniska universitetet i Helsingfors rapporterar om en kurs i användningen av video avsedd för tysklärare. Kursen hölls på Oriveden opisto och arrangerades av HSSC och Goetheinstitutet. Kursledare var Markus Giss och Ewald Reuter. Erkki Seiro (Tero-filmi Oy) fungerade som teknisk rådgivare och demonstrerade de olika stadierna vid framställandet av ett videoprogram och hanteringen av en videokamera. De tio deltagarna, av vilka två var finländare och de övriga tyskar, utvärderade existerande videoprogram och diskuterade deras pedagogiska tillämpningsmöjligheter samt planerade och filmade egna program som också evaluerades.

KIELIKESKUSUUTISIA - LANGUAGE CENTRE NEWS

Korkeakouujen kielikeskus, Jyväskylän yliopisto
Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (Finland)

osoitteenmuutos/adressförändring/change of address/Adressenveränderung

tilaus/prenumeration/subscription/Bestellung

Nimi/Name: _____

Osoite/Address: _____

_____

_____

_____

AFinLA

JULKAISUJEN TILAUSLOMAKE

ORDER FORM FOR PUBLICATIONS

No/VolumeTekijä/Authorkpl/amount

Tilaaajan nimi ja osoite: _____

My name and address: _____

Julkaisujen jakelu (vain jäsenet):

Distributor of publications (members only):

Englannin kielen laitos
Jyväskylän yliopisto
40100 JyväskyläDepartment of English
University of Jyväskylä
40100 Jyväskylä, FINLAND

(Muut kuin AFinLA:n jäsenet: Akateeminen kirjakauppa, PL 128, 00101 Helsinki)

Anmälningstalong:

Skickas till:

Viveka Adelswärd
TEMA-Kommunikation
Universitetet i Linköping
581 83 LINKÖPING

eller

Norman Davies
Inst för språk och litteratur
Universitetet i Linköping
581 83 LINKÖPING

( ) Jag avser att delta i ASLA-symposiet 1989

( ) Jag vill hålla föredrag

Titel på föredraget.....

.....

( ) Sammanfattning av föredraget bifogas

( ) Sammanfattning av föredraget följer (senast 15 augusti)

( ) Jag behöver följande apparatur för mitt föredrag:.....

.....

( ) Jag önskar information om hotell i Linköping.

NAMN:.....

ADRESS:.....

.....

Mitt huvudämne/mina huvudämnena eller min forskningsinriktning är:.....

.....

An die GAL-Geschäftsstelle
Universität Duisburg
Postfach 101503
D-4100 Duisburg 1
Tel.: 0203/379-2064

A N M E L D U N G

Ich nehme an der 20. GAL-Jahrestagung vom 5.-7.10.1989 in Göttingen
mit _____ Begleitpersonen teil.

Ich möchte folgenden Vortrag halten:

_____
_____
_____

Mein Beitrag sollte möglichst stattfinden:

1. innerhalb der dem Rahmenthema gewidmeten Sitzungen im

- _____ Themenbereich I : Text- und Diskursmuster
_____ Themenbereich II : Sprachkonflikt
_____ Themenbereich III : Kulturspezifisch des Übersetzens und
Dolmetschens
_____ Themenbereich IV : Interkulturelles Lernen und Lehren

2. innerhalb der vom Rahmenthema unabhängigen Arbeit der Sektionen,
vorzugsweise in der Sektion

_____
_____

3. innerhalb des Arbeitskreises

_____

Für meinen Vortrag benötige ich folgende technische Ausrüstung:

_____
_____
_____

Eine reprofähige Kurzfassung meines geplanten Beitrages (Umfang höchstens
e i n e Seite) sende ich bis zum 15.5.1989 an den betreffenden Leiter des
Themenbereichs/ der Sektion/ des Arbeitskreises.

Die Tagungsgebühr von

- DM 35.- für GAL-Mitglieder
DM 65.- für Nichtmitglieder
DM 5.- für Studenten (Ausweis, Immatr.bescheinigung)
DM 20.- für Teilnahme nur am Arbeitskreis

habe ich für mich und ggf. _____ Begleitpersonen auf das Konto der GAL
Nr. 90 60 455/13 bei der Dresdner Bank Stuttgart entrichtet.

_____

Bitte in **DRUCKSCHRIFT** ausfüllen!!!!

Name, Vorname _____

Anschrift _____
_____
_____
_____

Telefon _____

(Datum)

(Unterschrift)

An die
Geschäftsstelle der
Gesellschaft für Angewandte Linguistik (GAL) e.V.
Universität Duisburg
Postfach 10 15 03
D - 4100 Duisburg 1

Antrag auf Mitgliedschaft in der GAL

Ich beantrage die aktive/fördernde Mitgliedschaft in der Gesellschaft für Angewandte Linguistik (GAL).

Name: _____ Titel _____

Anschrift: a) dienstlich _____
_____
_____

Tel.: _____

b) privat _____
_____
_____

Tel.: _____

Augenblickliche Tätigkeit:

Referenzen von zwei GAL-Mitgliedern (satzungsgemäß erforderlich, falls Mitglieder namentlich nicht bekannt, bitte 'Vorstand' eintragen):

- 1.
- 2.

Mit dem jährlich zu zahlenden Mitgliedsbeitrag von 80.- DM (Studenten 10.- DM) und einer einmaligen Aufnahmegebühr von 20.- DM, zu zahlen nach Benachrichtigung durch den Schatzmeister, erkläre ich mich einverstanden.

Ort und Datum: _____
_____
(Unterschrift)

KORKEAKOULUJEN KIELIKESKUKSEN JOHTOKUNTA 1.8.1989 - 31.7.1992

Varsinaiset jäsenet

Prof. Kari Sajavaara (pj.)
Jyväskylän yliopisto
Englannin kielen laitos

Tutkija Anja Pietarinen
Opetusministeriö

Erikoistutkija Liisa Huovinen-Nyberg
Kotimaisten kielten tutkimuskeskus

Johtaja Liisa Löfman
Tampereen yliopiston kielikeskus

Tutkija Anne Räsänen
Jyväskylän yliopisto
Täydennyskoulutuskeskus

Vt. prof. Tapio Vaherva
Jyväskylän yliopisto
Kasvatustieteen laitos

Johtaja Eija Ventola
Helsingin yliopiston kielikeskus

Tutkija Helena Valtanen
Korkeakoulujen kielikeskus

Sihteeri: Eila Pakkanen

Varajäsenet

Apul.prof. Raija Markkanen
Jyväskylän yliopisto
Englannin kielen laitos

Vs. esittelijä Riitta Piri
Opetusministeriö

Erikoistutkija Mikael Reuter
Kotimaisten kielten tutkimuskeskus

Lehtori Pirkko Lehtinen
Oulun yliopiston kielikeskus

Erikoistutkija Sauli Takala
Jyväskylän yliopisto
Kasvatustieteiden tutkimuslaitos

Apul.prof. Jorma Ekola
Jyväskylän yliopisto

Lehtori Maija Metsämäki
Kuopion yliopiston kielikeskus

Tutkija Timo Sikanen
Korkeakoulujen kielikeskus